

374.013

พ 964 ก

ร.3

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาที่พระยะสัน
ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญาานิพนธ์

ของ

แพรวพรรณ บุญฤทธิมนตรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒. ๖๒๓๗๒

199 S.A. 2539

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ดร. เพ็ญแข ประจักษ์..... ประธาน
(ดร. เพ็ญแข ประจักษ์)

.....ดร. พิศาล ทองขึ้น..... กรรมการ
(ผศ.ดร. พิศาล ทองขึ้น)

คณะกรรมการสอบ

.....ดร. เพ็ญแข ประจักษ์..... ประธาน
(ดร. เพ็ญแข ประจักษ์)

.....ดร. พิศาล ทองขึ้น..... กรรมการ
(ผศ.ดร. พิศาล ทองขึ้น)

.....ดร. เสาวนีย์ เลวลัย..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร. เสาวนีย์ เลวลัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้โดยได้รับความกรุณาให้ความช่วยเหลือ
เอาใจใส่ ดูแล และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดียิ่งจาก ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก
ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ผศ.ดร.พิตร ทองขึ้น กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
และ รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ กรรมการสอบปากเปล่า โดยทุกท่านได้กรุณาให้
คำแนะนำ ตลอดจนให้แนวทางในการตรวจแก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์
ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่
ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณ คุณทัศนีย์ แสงประสิทธิ์ ที่ได้
ช่วยแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ให้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณ คุณทวีศักดิ์ เขตรักฎี
ที่เป็นผู้ให้การสนับสนุนและช่วยอำนวยความสะดวกทุกประการในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์

คุณค่าอันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ หากว่าจะเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้า
ทางวิชาการแก่ผู้ที่สนใจศึกษา ค้นคว้า หาความรู้แล้ว ผู้วิจัยขอมอบคุณความดีทั้งหมดนี้เพื่อ
ตอบแทนพระคุณบิดา พันโทบำเพ็ญ บุญฤทธิ์มนตรี และมารดา คุณระเบียบ บุญฤทธิ์มนตรี
ที่ท่านเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจ และกำลังทรัพย์ ในการทำปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้ จนประสบผลสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความราบรื่น จึงขอกราบบูชาพระคุณเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

แพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง.....	9
ปัญหาในการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสัน.....	16
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่.....	17
บทบาทของครูในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
สมมติฐานของการวิจัย.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร.....	40
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพพระยะสัน ของกลุ่มประชากร.....	43

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในแต่ละข้อ.....	54
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้น ของกลุ่มประชากร.....	80
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	84
ความสำคัญของการวิจัย.....	84
สมมติฐานของการวิจัย.....	84
ขอบเขตของการวิจัย.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	109
ภาคผนวก.....	116
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามวิทยาลัย.....	31
2	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร.....	40
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร	43
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้สอน.....	44
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้เรียน.....	46
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน.....	48
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหาหลักสูตร.....	50
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผล.....	52
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ..	54

10	เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ..	56
11	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน โดยรวม.....	59
12	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน ด้านผู้สอน.....	60
13	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน ด้านสื่อการสอน.....	61
14	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน ด้านเนื้อหาหลักสูตร.....	62
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม วุฒิทางการศึกษา.....	63
16	เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน.....	64
17	เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอน.....	66

18	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน โดยรวม....	69
19	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน ด้านสื่อการสอน.....	70
20	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน ด้านเนื้อหาหลักสูตร.....	71
21	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน ด้านการประเมินผล.....	72
22	เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม สถานที่ทำงาน.....	73
23	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน โดยรวม.....	76
24	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน ด้านผู้สอน.....	77

25	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน ด้านสื่อการสอน.....	78
26	การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน ด้านเนื้อหาหลักสูตร.....	79
27	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร	80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อาชีวศึกษา (Vocational Education) เป็นการศึกษาด้านวิชาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความสามารถ นำไปประกอบอาชีพได้ เป็นการศึกษาเพื่ออาชีพ หรือเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับต่ำกว่าปริญญาตรีสำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพหนึ่ง มีการดำเนินการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการจัดการศึกษาทั้งในระบบ และนอกระบบโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงนับว่าเป็นหน่วยงานที่สำคัญยิ่งในการจัดบริการการศึกษาด้านอาชีพให้มีการพัฒนา และขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพระยะที่ 7 (พ.ศ. 2533-2539) กล่าวคือ ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ สามารถ พัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับความถนัดสอดคล้องกับความต้องการของตน สังคม และตลาดแรงงาน (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 63) ทั้งแรงงานทั้งฝีมือ แรงงานฝีมือ และช่างเทคนิค และมีนโยบายขยายวิชาชีพระยะสั้น ตลอดจนหลักสูตรพิเศษที่มีความหลากหลายแก่ประชาชน และเยาวชนอย่างกว้างขวาง เพื่อเพิ่มพูนทักษะอาชีพ และส่งเสริมการมีงานทำ โดยมีสถานศึกษาในสังกัดกระจายอยู่ทั่วประเทศ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่าง

วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มุ่งพัฒนาการอาชีวศึกษานอกระบบ โดยเปิดสอนวิชาชีพระยะสั้นให้กับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพตามความต้องการ และความสนใจของตน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นคือ เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้ หรือเพื่อ

เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพที่ทำอยู่แล้ว ตลอดจนให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ โดยในปี พ.ศ. 2503 (กรมอาชีวศึกษา. 2534 : 1) กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา ได้รับมอบหมายจากทางราชการให้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างขึ้น ในเขตจังหวัดพระนคร และธนบุรี ส่วนในต่างจังหวัดได้จัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ โรงเรียนสารพัดช่างที่จัดตั้งขึ้นแห่งแรกคือ โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร โรงเรียนสารพัดช่างสี่พระยา โรงเรียนสารพัดช่างธนบุรี และโรงเรียนสารพัดช่างนครหลวง ปัจจุบันโรงเรียนสารพัดช่างได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2534 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 1) หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นได้ปรับปรุงตามลำดับตั้งแต่ปี 2517 จนกระทั่งปี 2533 ได้เพิ่มวัตถุประสงค์ชั้นนอกเหนือจากมุ่งให้ผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนได้เรียนแล้ว ยังมุ่งให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้เรียนด้วย เพื่อนำหน่วยกิตไปโอนเข้าสมทบกับหน่วยการเรียนในโรงเรียนสามัญได้ (กรมอาชีวศึกษา. 2534 : 1)

ลักษณะการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่าง แบ่งเวลาเรียนออกเป็น 3 รอบ ได้แก่ รอบเช้า (เวลา 9.00-12.00 น.) รอบบ่าย (เวลา 13.00-16.00 น.) และรอบค่ำ (เวลา 17.00-20.00 น.) โดยเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นตั้งแต่ 15-225 ชั่วโมง ในหลายสาขาวิชา และยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน ประกอบด้วยประเภทวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ แผนกวิชา ช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างเดินสายไฟฟ้า ช่างซ่อมวิทยุ-โทรทัศน์ และช่างซ่อมเครื่องทำความเย็น
2. ประเภทวิชาคหกรรม ได้แก่ แผนกวิชา ช่างตัดเสื้อสตรี ช่างตัดเสื้อชาย ช่างเสริมสวย-ตัดผม และวิชาทำอาหาร-ขนม
3. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ได้แก่ แผนกวิชา ช่างภาพ ช่างเขียนแบบโฆษณา ช่างหนัง ศิลปประดิษฐ์ และดนตรีสากล
4. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ แผนกวิชา บัญชี พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นนี้ก็เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาแบบอื่นที่ย่อมจะประสบกับปัญหา และคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนจะดีหรือไม่นั้นไม่ได้เกิดจากองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ แต่องค์ประกอบหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในวงการศึกษาคือ ครู โดยเฉพาะครูอาชีวศึกษา ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากครูสามัญ เพราะว่างานอาชีวศึกษาเป็นงานที่ให้ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งเน้นด้านทักษะปฏิบัติการมาก ดังนั้น ครูที่สอนวิชาชีพได้นั้นจะต้องมีความรู้ในวิชานั้น ๆ เป็นอย่างดี และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ดังที่ ธนู แสงศักดิ์ (2513 : 16) ได้ให้ความหมายของคำว่า "ครูช่าง" หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถทางการช่างแต่ละแขนงทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ และสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจจนถึงขั้นสามารถนำไปปฏิบัติงานได้

อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในวิทยาลัยสารพัดช่างนั้น จะต้องปฏิบัติงานด้านการสอนในเวลาราชการ 15 ชั่วโมง/สัปดาห์ และนอกเวลาราชการอีก 15 ชั่วโมง รวมเป็น 30 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกจากภาระหน้าที่ด้านการสอนแล้วก็จะต้องปฏิบัติงานด้านอื่นที่ไม่ใช่งานสอนอีก เช่นงานการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียนงานสารบรรณ งานแนะแนว ฯลฯ เป็นต้น ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน หรือ การมีเวลาสอนไม่เต็มที่ เพราะต้องเร่งปฏิบัติงานด้านอื่นด้วย ซึ่งสภาพการปฏิบัติงานเช่นนี้อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการสอน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านผู้เรียนขาดความรู้ความสามารถ ขาดความสนใจ ตลอดจนทักษะในวิชาที่เรียน ทำให้ขาดเรียนบ่อย หรือการไม่มีเวลามาเรียนอย่างเพียงพอ อันเนื่องมาจากภาระทางครอบครัว เศรษฐกิจ และอื่น ๆ จึงทำให้ผู้เรียนเหล่านี้มีโอกาที่จะประสบกับความล้มเหลวในการเรียนได้มาก จากการสำรวจพบว่าในปีการศึกษา 2536 มีผู้สมัครเข้าเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของกรมอาชีวศึกษา ถึง 40,147 คน คิดเป็น 100 % มีผู้สำเร็จการศึกษา 33,204 คน คิดเป็น 82.70 % และมีผู้ที่สละสิทธิ์ถึง 6,943 คน คิดเป็น 17.29 % (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา. : 2537) ซึ่งการสละสิทธิ์หรือลาออกกลางคันของผู้เรียนนั้น นอกจากจะเป็นผลเสียต่อตนเองแล้ว ยังทำให้เกิดการสูญเสีย

ในด้านการศึกษ เศรษฐกิจ และสังคม อีกด้วย ส่วนปัญหาอื่น ๆ อันอาจจะเกิดขึ้นใน การเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ได้แก่ ปัญหาขาดการสนับสนุนด้านสื่อการสอน เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์และวัสดุฝึกต่าง ๆ ปัญหาในการจัดเนื้อหา หลักสูตร ตลอดจนระบบการประเมินผล ทำให้ผู้สอนขาดความคล่องตัวในการสอน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพของการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะส่ง ผลกระทบต่อระบบการศึกษาทั้งหมดได้ จากรายงานการสัมมนาวิธีสอนภาคปฏิบัติวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นของอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยสารพัดช่าง (ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 1-2) พบว่า การจัดการเรียนการสอนจะมีปัญหาอุปสรรค อันเกิดจากข้อจำกัดนานาประการ เช่น วัสดุอุปกรณ์สำหรับสอนวิชาชีพ และครูผู้สอนมี ไม่เพียงพอ สถานที่ไม่เหมาะสม ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อผู้เรียน ปัญหาสำคัญที่พบ คือครูผู้สอนวิชาชีพขาดทักษะในการทำแผนการสอน และการจัดทำสื่อการสอน สถานศึกษา ไม่มีครูวิชาอาชีพที่จบมาโดยตรงในวิชาที่เปิดสอน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนแต่ละคนมี ศักยภาพในการเรียนไม่เท่ากัน อีกทั้งยังมีความรู้พื้นฐานหรือความสามารถเฉพาะอย่าง ไม่เท่ากันอีกด้วย นอกจากนี้แล้ว ผู้เรียนยังมีความแตกต่างทั้งทางด้านความคิด ความ สนใจ อายุ เพศ และระดับการศึกษาเดิมอีกด้วย เพราะฉะนั้น การเรียนการสอน นักศึกษาวิชาชีพจะบรรลุผลสำเร็จด้วยดีนั้น ผู้สอนจึงควรมีความรู้ด้านจิตวิทยาการสอน มีวิธีการสอน และสื่อการสอนที่ดีด้วย (ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 7)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการสอน วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ว่ามีปัญห ะอย่างไรบ้าง เนื่องจากผู้สอนนั้นเปรียบเสมือนเครื่องจักรกลที่สำคัญยิ่งในการเรียนการสอน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนเหตุผลที่เลือกเขตกรุงเทพมหานคร ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องมาจากวิทยาลัยสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร เป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น เป็นแห่งแรกของประเทศ จึงนับได้ว่าเป็นแม่แบบของวิทยาลัยสารพัดช่าง อื่น ๆ ด้วย อีกประการหนึ่ง กรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งใจกลางชุมชน ล้อมรอบด้วย สถานประกอบการมากมาย เป็นเขตที่มีความเจริญรองรับทั้งภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรม

ซึ่งน่าจะมีผู้สมัครเข้าเรียนในวิชาชีพสาขาต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง เฉพาะในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง และแก้ไขการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่างให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอน ประเภทวิชา ที่สอน และสถานที่ทำงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อกรมอาชีวศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น จะได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงให้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น
2. ผลจากการศึกษาค้นคว้าตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ สามารถที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานสอนในปีการศึกษา 2538 จาก 4 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวนทั้งสิ้น 216 คน แบ่งเป็นเพศชาย 95 คน และเพศหญิง 121 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ แบ่งเป็น

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 31 - 45 ปี
- 3) 46 ปี ขึ้นไป

2.1.3 วุฒิทางการศึกษา แบ่งเป็น

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน แบ่งออกเป็น

- 1) 1 - 5 ปี
- 2) 6 - 10 ปี
- 3) ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

2.1.5 ประเภทวิชาที่สอน

- 1) อุตสาหกรรม
- 2) คหกรรม
- 3) ศิลปหัตถกรรม
- 4) พณิชยกรรม

2.1.6 สถานที่ทำงาน

- 1) วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
- 2) วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา
- 3) วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
- 4) วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาสี่พระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และ ด้านการประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดกองการศึกษาอาชีวกรรมอาชีพศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตร วิชาสี่พระยะสั้น พ.ศ. 2529 ทำการเปิดสอน 4 ประเภทวิชา คือประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

2. ปัญหาในการปฏิบัติงานสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค หรือข้อขัดข้อง ต่องานสอนของอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งปัญหาออกเป็น 5 ด้านคือ

2.1 ปัญหาด้านผู้สอน หมายถึง ปัญหาที่ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน ครูมีเวลาเตรียมการสอนน้อย ครูไม่มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ครูไม่ทราบเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ครูขาดขวัญและกำลังใจในการสอน ครูไม่เข้าใจหลักและวิธีการสอนผู้ใหญ่ เป็นต้น

2.2 ปัญหาด้านผู้เรียน หมายถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่าง เช่น การมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน การขาดเรียนบ่อย ตามชั้นเรียนไม่ทัน ขาดความถนัดในวิชาชีพที่เรียน หรือไม่สามารถประยุกต์นำเอาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การมองไม่เห็นความสำคัญของวิชาที่เรียน มองไม่เห็นความสำคัญของการอาชีวศึกษา

2.3 ปัญหาด้านสื่อการสอน หมายถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ที่จะต้องใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัตินักศึกษา เช่น วัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ เครื่องมือเครื่องใช้อยู่ในสภาพใช้งานได้ หรือเก่าล้าสมัย ขาดแคลนหนังสือ และตำราที่ใช้ประกอบการสอน ตลอดจนสื่อการสอนใหม่ ๆ

2.4 ปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตร หมายถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา และหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันตทุกประเภทวิชาของวิทยาลัยสารพัดช่าง เช่น เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาไม่สัมพันธ์กับระยะเวลาเรียน หลักสูตรเก่าล้าสมัยไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพใหม่ ๆ เพื่อการนำไปใช้ เป็นต้น

2.5 ปัญหาด้านการประเมินผล หมายถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันตทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เช่น เกณฑ์การวัดผลของครูไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การวัดผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด การวัดผลด้านทฤษฎีมีน้อยมาก และการวัดผลด้านปฏิบัติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง
2. ปัญหาในการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่
4. บทบาทของครูในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ ถ้าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาจนมีความรู้ ความสามารถ ในวิชาชีพเป็นอย่างดีแล้ว ย่อมช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเจริญก้าวหน้าไปได้อย่างเร็ว เนื่องจากการศึกษาช่วยทำให้คนมีความรู้ เฉลียวฉลาด และมีทักษะ มีความสามารถในการผลิต และมีรายได้ดีขึ้น เป็นการยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น รัฐบาลจึงได้จัดบริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนขึ้น เพื่อให้ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การจัดการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น มุ่งเน้นให้บุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน หรือบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นได้ โดยไม่จำกัดความรู้ เพศ และสถานภาพทางการสมรส ให้สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปประกอบอาชีพหรือนำไปใช้ในการชีวิตประจำวันได้ ตลอดจนปรับปรุงงานที่ทำอยู่เดิมให้ดีขึ้น การศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในปัจจุบันได้รับความนิยมจากประชาชนโดยทั่วไป จึงมีหน่วยงานทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนเป็นจำนวนมากที่จัดการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

ปรัชญาและนโยบายการอาชีวศึกษาระยะสั้นยึดแนวที่ว่า (กรมอาชีวศึกษา, 2535 : 2) มีวิชาชีพเป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี ๆ แต่อาจสอนได้ในระยะเวลาสั้น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายแต่เพียงเล็กน้อย ถ้าได้ตัดวิชาสามัญหรือสัมพันธ์ต่าง ๆ รวมทั้งส่วนที่ไม่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพนั้น ๆ ออกไป ผู้เรียนก็ไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูง เพียงแต่อ่านออกเขียนได้ก็สามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้ทันตามความเปลี่ยนแปลงในอาชีพนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี และมีนโยบายให้การศึกษาแบบโรงเรียนสารพัดช่างมีรูปแบบเป็นการจัดการศึกษานอกระบบประเภทการฝึกวิชาชีพ การฝึกอบรมระยะสั้น ๆ เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่ว ๆ ไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยคนว่างงานให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ในระยะเวลาดังนั้น ๆ ตามความประสงค์และความสามารถของแต่ละบุคคลโดยเสียเวลาน้อย และค่าใช้จ่ายต่ำ เพื่อบุคคลจะได้นำทักษะ ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเหล่านั้นไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในงานอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งไปยังผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาชีพมาก่อนได้มีโอกาสศึกษา และฝึกฝน จนสามารถประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของตน ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วก็จะได้ศึกษา และฝึกฝนหาความชำนาญเพิ่มขึ้น เป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือให้สูงขึ้น และเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว ถึงแม้ผู้เรียนจะเป็นบุคคลพิการ แต่ความพิการนั้นจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนในแต่ละวิชาที่สมัครเรียน และรวมถึงกำหนดเวลาไม่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ศึกษาหาความรู้ในด้านวิชาชีพได้ตามความประสงค์ และจะเน้นในด้านความสามารถในการนำความรู้และทักษะในอาชีพที่ได้รับไปประกอบอาชีพ เพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการจัดการศึกษานี้จะมีลักษณะพิเศษคือ เน้นความสามารถหรือทักษะเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า และมีคุณภาพชีวิตในสังคมได้อย่างดีและมีความสุข (กรมอาชีวศึกษา, 2535 : 3)

กรมอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้นขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2502 โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนการช่างวัดทองธรรมชาติขึ้นที่ถนนเชียงใหม่ อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2502 เป็นโรงเรียนสารพัดช่างที่ดำเนินการสอนการอาชีวศึกษาหลักสูตรระยะสั้น เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2502 เป็นต้นมา โดยกำหนดหลักสูตร 6 เดือน (ในเวลา 180 หรือ 300 ชั่วโมง) และในปี พ.ศ. 2503 ได้ประกาศตั้งโรงเรียนสารพัดช่างสีพระยา และโรงเรียนสารพัดช่างพระนคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรระยะเวลา 5 เดือน และมีการสอนภาคฤดูร้อนระหว่างเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน แต่ภายหลังได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาเป็น 225 ชั่วโมง (ระยะเวลาเรียน 3 1/2 เดือน) โดยรับสมัครนักศึกษาประเภทไม่จำกัดความรู้พื้นฐานมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522

ในปี พ.ศ. 2503 รัฐบาลได้วางโครงการขยายการผลิตช่างฝีมือระดับปานกลาง โดยรับนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ตั้งแต่ประถมปีที่ 4 ขึ้นไป แต่ไม่มีโอกาสได้เข้าชั้นเรียนต่อในสถานศึกษาแห่งใด โดยมอบให้กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ ด้วยการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างในเขตจังหวัดธนบุรี ส่วนในต่างจังหวัดได้จัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่เพื่อเดินทางไปฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชนตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2503 ได้มีการจัดหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่หน่วยแรกขึ้นทางภาคใต้ที่จังหวัดชุมพร เพื่อปฏิบัติการในท้องถิ่นต่าง ๆ 16 แห่ง ในเขต 5 จังหวัด คือ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ปัตตานี นราธิวาส และ ยะลา ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2506 ได้เปิดหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่หน่วยที่ 2 ขึ้น ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเขตจังหวัดขอนแก่น และอุดรธานี

ในปี พ.ศ. 2509 กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูซอม (USOM) แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาในการจัดตั้งหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ตามโครงการศึกษาในชนบทเพื่อผลิตช่างฝีมือระดับปานกลาง โดยองค์การยูซอมจะเป็นผู้จัดหายานพาหนะ วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา พร้อมทั้งให้ทุนการศึกษาและดูงานแก่ครูภายในประเทศและต่างประเทศ องค์การยูซอม ได้ช่วยเหลือการดำเนินงานของหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

15 หน่วย ภาคเหนือ 5 หน่วย ภาคใต้ 6 หน่วย ภาคกลาง 1 หน่วย รวม 27 หน่วย และในปี พ.ศ. 2512-2515 ได้เปิดเพิ่มปีละ 9 หน่วย รวมเป็น 54 หน่วย ในปี พ.ศ. 2515 และเนื่องจากการปฏิบัติงานของหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 ได้รับความสนใจจากประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างมาก และสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายในการผลิตช่างฝีมือระดับปานกลางอย่างดียิ่ง รัฐบาลสหรัฐอเมริกาประจักษ์ในผลสำเร็จดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับกองส่งเสริมอาชีวกรรมอาชีพศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วางโครงการขยายจำนวนหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ โดยจัดส่งครูพร้อมทั้งอุปกรณ์การศึกษาเดินทางไปให้การฝึกอบรมวิชาชีพสาขาต่าง ๆ แก่เด็กและผู้ใหญ่ที่ออกจากโรงเรียนแล้ว ให้สามารถทำงานประกอบอาชีพได้ วิชาที่เปิดสอนขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เข้าฝึกอบรมในอันที่จะเลือกประกอบอาชีพประเภทต่าง ๆ อันได้แก่ ช่างโลหะ ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ-โทรทัศน์ ช่างเชื่อม ช่างไม้ อาหาร ช่างตัดเสื้อ ช่างเสริมสวยและตัดผม เป็นต้น เมื่อวิชาที่เปิดอบรมเป็นที่เพียงพอแก่ความต้องการในท้องถิ่นนั้นแล้ว หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ก็จะย้ายไปเปิดอบรมการฝึกวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นแห่งอื่นต่อไป

การศึกษาวិชาชีพได้มีขยายตัวเป็นอย่างมากและรวดเร็ว ตามภาวะความต้องการของประชาชนและสังคม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักดีในด้านนี้ จึงได้มีโครงการต่าง ๆ เพื่อที่จะขยายการศึกษาด้านวิชาชีพแต่ละสาขาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้พิจารณาเห็นว่า การศึกษาวิชาชีพจำนวนไม่น้อยไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี ๆ แต่อาจจะทำการเรียนการสอนได้ในระยะเวลาสั้น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย โดยที่ผู้เรียนไม่ต้องเรียนวิชาสามัญหรือวิชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพนั้น และผู้เรียนไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูงนัก เพียงอ่านออกเขียนได้ก็สามารถจะเรียนวิชาชีพ และนำเอาความรู้เหล่านั้นออกไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงในสาขาอาชีพนั้นได้เป็นอย่างดี (กรมอาชีวศึกษา, 2535 : 1)

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษา จึงได้จัดทำหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นขึ้นให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยเน้นให้เป็น

การศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติ ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญ หรือผู้ชำนาญงานตามความประสงค์ และความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อมุ่งให้บุคคลเหล่านี้สามารถประกอบอาชีพได้โดย ใช้ระยะเวลาเรียนสั้นและเสียค่าใช้จ่ายต่ำ ในการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษา ได้มอบเป็นนโยบายให้ "โรงเรียนสารพัดช่าง" เป็นผู้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการจัดตั้งโรงเรียน สารพัดช่าง หลังปี พ.ศ. 2504 ตามลำดับ ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 1)

พ.ศ. 2512	โรงเรียนสารพัดช่างอุดรธานี
พ.ศ. 2513	โรงเรียนสารพัดช่างเชียงใหม่
พ.ศ. 2515	โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร โรงเรียนสารพัดช่างสงขลา โรงเรียนสารพัดช่างอุบลราชธานี โรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี
พ.ศ. 2520	โรงเรียนสารพัดช่างสมุทรปราการ
พ.ศ. 2522	โรงเรียนสารพัดช่างกาญจนบุรี
พ.ศ. 2523	โรงเรียนสารพัดช่างนครราชสีมา
พ.ศ. 2524	โรงเรียนสารพัดช่างกาฬสินธุ์ โรงเรียนสารพัดช่างนครพนม โรงเรียนสารพัดช่างลำปาง โรงเรียนสารพัดช่างศรีสะเกษ โรงเรียนสารพัดช่างนราธิวาส
พ.ศ. 2525	โรงเรียนสารพัดช่างพิจิตร
พ.ศ. 2527	โรงเรียนสารพัดช่างตรัง โรงเรียนสารพัดช่างราชบุรี โรงเรียนสารพัดช่างเพชรบูรณ์
พ.ศ. 2528	โรงเรียนสารพัดช่างวังไกลกังวล

พ.ศ. 2529	โรงเรียนสารพัดช่างชัยภูมิ
	โรงเรียนสารพัดช่างบริหาร-แจ่มใส จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2530	โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง
พ.ศ. 2531	โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2534	โรงเรียนสารพัดช่างลพบุรี

ในปี พ.ศ. 2514 ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 217 (กรมอาชีวศึกษา.

2535 : 5) ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ไปสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรม
สามัญศึกษาทั้งหมด ส่วนโรงเรียนสารพัดช่างยังคงอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา และต่อมา
ในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการปรับปรุงส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษาใหม่ โดยให้
โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัด "กองโรงเรียน" จนถึงปี 2523 ได้มีพระราชกฤษฎีกา
แบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษาอีก เป็นผลทำให้โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัด "กอง
วิทยาลัยอาชีวศึกษา" จนถึงวันที่ 5 กรกฎาคม 2533 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้ง
"กองการศึกษาอาชีพ" สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน และ
ควบคุมดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรี และหลักสูตรพิเศษ ได้แก่
โรงเรียนสารพัดช่าง ศูนย์ฝึกวิชาชีพ ต่อมาเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2534 กระทรวง
ศึกษาธิการประกาศปรับปรุงโรงเรียนสารพัดช่างเป็น "วิทยาลัยสารพัดช่าง" และ
ศูนย์ฝึกวิชาชีพเป็น "วิทยาลัยการอาชีพ" สังกัดส่วนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ.
2534 : 1)

ในปี พ.ศ. 2533 กรมอาชีวศึกษาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มเติมจาก
225 ชั่วโมง ได้แก่หลักสูตรวิชาชีพพระยาศรี พ.ศ. 2533 เป็นหลักสูตรประเภทมีเวลา
เรียนหลากหลาย แตกต่างไปจากเดิมที่ทุกวิชาต้องใช้เวลาเรียน 225 ชั่วโมงเท่ากัน
โดยจัดให้มีเวลาเรียนตั้งแต่ 6 ชั่วโมง จนถึง 225 ชั่วโมง ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับ
อาชีพและสภาวะการณ์ปัจจุบันอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้สะดวกในเวลา
ไม่นานนัก เพราะได้เรียนเฉพาะเจาะจงกับเรื่องที่ต้องการเท่าที่จำเป็นจริง ๆ
(กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 6)

สำหรับหลักสูตรสารพัดช่างมีจุดมุ่งหมาย 5 ประการ ดังนี้ คือ

1. เพื่อให้บุคคลที่ไม่มีความรู้ในอาชีพได้มีความรู้ด้านอาชีพ สามารถนำไป
ประกอบอาชีพได้ตามความสนใจของตน

2. เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่ตนเองและครอบครัว
3. เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ตามความถนัด และมีรายได้สูงตามความประสงค์ของตน
4. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ที่จะต้องเรียนวิชาชีพ สามารถเข้าเรียน ตามหลักสูตรนี้ได้ และเมื่อจบหลักสูตรก็สามารถโอนหน่วยกิตไปสมทบ กับหน่วยกิตของระบบโรงเรียนที่ตนเองศึกษาอยู่ได้
5. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความชำนาญ ตลอดจน แนวทางในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2533 ที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทุกแห่งทั่วประเทศ มีประเภทวิชาที่เปิดสอน ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2534 : 7)

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ แผนกวิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างเดินสายไฟฟ้า ช่างซ่อมวิทยุ-โทรทัศน์ และช่างซ่อมเครื่องทำความเย็น
2. ประเภทวิชาคหกรรม ได้แก่ แผนกวิชาช่างตัดเสื้อสตรี ช่างตัดเสื้อชาย ช่างเสริมสวย-ตัดผม และวิชาทำอาหาร-ขนม
3. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ได้แก่ แผนกวิชาช่างภาพ ช่างเขียนแบบโฆษณา ช่างหนังสือ ศิลปประดิษฐ์ และดนตรีสากล
4. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ แผนกวิชาบัญชี พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่าง มีวิธีการประเมินผลการเรียนตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2533 โดยมีเกณฑ์ประเมินผลดังนี้

- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

ระดับคะแนน	2	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ระดับคะแนน	0	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
ม.ส.		หมายถึง	ไม่สมบูรณ์ ยังตัดสินผลการเรียนไม่ได้

2. ปัญหาในการจัดการศึกษาวิชาชีพพระษะสัน

ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า กรมอาชีวศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษา ทั้งแรงงานกึ่งฝีมือ แรงงานฝีมือ และช่างเทคนิคที่สำคัญ หากพิจารณาในแง่ปริมาณแล้ว จะเห็นว่าประมาณร้อยละ 50 ของกำลังคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงานในแต่ละปี เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาทั้งสิ้น กรมอาชีวศึกษาจึงเปรียบเสมือนแม่บทของการจัดการศึกษาวิชาชีพ (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 1) และในการจัดการศึกษาเพื่อการงานและอาชีพนั้น กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งบรรจง ชูสกุลชาติ (2529 : 25) ได้ให้แนวปฏิบัติงานของสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไว้ว่า ให้จัดการศึกษาเพื่อการอาชีพโดยประสานสัมพันธ์กับทางสถานประกอบการในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนหรือร่วมมือ เพื่อประโยชน์ในทางการศึกษาวิชาชีพ ให้จัดการศึกษาให้ครบวงจร (มีทักษะ ผลิตได้จำหน่ายได้ จัดการได้บริโภคได้ และบริการได้) และได้ให้แนวทางปฏิบัติเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาโดยตรงและชัดเจน คือ ให้เร่งรัดจัดการศึกษา และการฝึกอบรมด้านอาชีพทั้งในและนอกระบบโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือที่จะสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

การจัดการอาชีวศึกษาก็เหมือนกับการจัดการศึกษาแบบอื่นที่ย่อมจะต้องประสบกับปัญหา ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

ก๊อ สวัสดิพัฒน์ชัย (2521 : 9) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาว่า สถานศึกษานั้น เรื่องการสอนทางเทคนิคมากเกินไปจนถึงสถานศึกษามีเวลาน้อยที่จะให้ความสนใจต่อการอบรมและจูงใจผู้เรียน นอกจากนี้ยังไม่ได้ฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดการด้วย

วิเวก ปางพุฒพงศ์ (2526 : 12) กล่าวว่า ปัญหาอย่างหนึ่งของการอาชีวศึกษาคือ การว่างงานของผู้จบการศึกษาจากสถาบันอาชีวศึกษา ผู้จบการศึกษาไปแล้วยังมีความรู้ ความสามารถ ไม่พอที่จะประกอบอาชีพ หรือนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

นอกจากนี้ การวิจัยเรื่อง อาชีวศึกษากับความนิยมของสังคม ของศรีกาญจน์ สีมากุล (2517 : 11) ซึ่งได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ 3 อาชีพ คือ พ่อค้า ข้าราชการ และกรรมกร พบว่า ส่วนใหญ่ไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนอาชีวศึกษา เหตุผลสำคัญคือ คุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษายังไม่ดีพอ

นอกจากนี้แล้ว ยังพบว่า ในการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น มีปัญหาและอุปสรรคมากมายหลายประการ เช่น ปัญหาผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพ ปัญหาผู้เรียนออกกลางคัน ปัญหาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ไม่เปิดกว้าง ขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากแหล่งความรู้ภายนอกโรงเรียน ปัญหาการขาดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย และไม่ทันต่อเหตุการณ์ ปัญหาการขาดข้อมูลเพื่อวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ปัญหาจากการไม่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนในด้านการฝึกวิชาชีพ ปัญหาการไม่พัฒนาความรู้ทางด้านวิชาชีพของผู้สอน ปัญหาการขาดขวัญและกำลังใจของผู้สอน อันเนื่องมาจากสวัสดิการ ปัญหาการขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ทำให้การทำงานซ้ำซ้อน ลื่นไถลล่าช้า ปัญหาขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับ และการไม่ปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่

โนลส์ (สวัณน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 104; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่คือ ความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย

การพักผ่อน หมายความว่าหากตัวหนังสือเล็กเกินไป เสียงเบาเกินไป เก้าอี้แข็งไป สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จได้

2. ความต้องการในความเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับความต้องการกระทำได้ตามความสามารถ (Self - Actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเองนั้น เป็นบุคคลที่น่าสงสารเพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเอง ทำให้คุณค่านั้น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษาพบว่า คนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหางานทำหรือทำตนให้เป็นประโยชน์

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการตอบสนอง จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือ เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงโดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Need for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องเผชิญภัย และการเสี่ยง คนเรายังอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก ดังนั้น เมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความว้าวุ่นใจ จนเกิดอาการทางพฤติกรรมเหนื่อยอ่อน ทำให้เขาต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Need for Affection) คนทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ได้รับผลสำเร็จ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องการมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้านคือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีลักษณะก้าวร้าวแสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition)

มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขาความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานะภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

นักการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งมีความเข้าใจในความต้องการเหล่านี้ จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ลดปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนลงได้อย่างมาก ด้วยการจัดโปรแกรมและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงแก่ผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การเมือง โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และให้เกิดบรรยากาศความเป็นกันเองมากที่สุด (ส่วณัน วัฒนวงศ์. 2534 : 43)

สำหรับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่นั้น โนลส์ (ส่วณัน วัฒนวงศ์. 2524 : 57-58; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ได้ศึกษาค้นคว้าจากผลงานของลินเดอร์แมน และได้สรุปเป็นพื้นฐานการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่สมัยใหม่ (Modern Adult Learning Theory) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ความต้องการและความสนใจ (Need and Interest) หมายความว่า ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดี หากตรงกับความต้องการและความสนใจของเขา

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ (Life Situation) หมายความว่า การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดีถ้าหากถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน การจัดหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะยึดถือสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้ใหญ่เป็นหลักสำคัญ

3. การวิเคราะห์ประสบการณ์ (Analysis of Experience) เนื่องจาก ผู้ใหญ่สะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้มากมาย ซึ่งประสบการณ์ของผู้ใหญ่นั้น เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุด ฉะนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงควรวิเคราะห์ประสบการณ์ของผู้ใหญ่อย่างละเอียด และหาทางดึงประสบการณ์เหล่านั้นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ต่อไป

4. ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง (Self - Directing) ผู้ใหญ่มีความต้องการ ที่จะสามารถนำตนเองได้ เพราะฉะนั้น บทบาทของครูจึงควรอยู่ในกระบวนการ

การสืบหาคำตอบร่วมกับผู้เรียนมากกว่าการทำหน้าที่ส่งผ่านหรือเป็นสื่อสำหรับความรู้ แล้วคอยประเมินผลว่าเขาคล้อยตามมากน้อยเพียงไร

5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual - Difference) ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ใหญ่จะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อแต่ละบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

เอเคอร์ (โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์. ม.ป.ป. : 25 - 27 อ้างอิงมาจาก Aker. 1972) เชื่อว่าทุกคนสามารถมีโอกาสก้าวหน้าในการเรียนรู้ และนักการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องมีความเชื่อมั่นความสามารถในการเรียนรู้ของเขา ซึ่งเอเคอร์ได้เรียบเรียงหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไว้ ดังนี้

1. ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีถ้าหากเขามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และการจัดอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้เขาสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันจริง ๆ ของเขา จะช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนได้ดีกว่าการใช้อุปกรณ์การสอนที่ไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ๆ ของเขา

2. ผู้ใหญ่จะรับความคิดใหม่ ๆ ได้เร็ว ถ้าหากความคิดนั้น ๆ สอดคล้องกับความเชื่อเก่า ๆ ของเขา

3. ผู้ใหญ่ที่มีพื้นฐานทางการศึกษาน้อยมักจะไม่มีมั่นใจตนเองและคิดว่าตนเองเรียนไม่ไหว การสร้างความสำเร็จในบทเรียนตอนต้น ๆ จะช่วยให้ผู้ใหญ่ที่มีพื้นฐานการศึกษาน้อยมีความมั่นใจมาก

4. การช่วยให้ผู้ใหญ่ได้เรียนในสิ่งที่เขาสนใจให้มาก และให้เขาก้าวหน้าไปตามอัตราความสามารถของเขาเอง กับช่วยให้เขาหาคำตอบต่าง ๆ ด้วยตัวของเขาเอง

5. ผู้ใหญ่มีประสบการณ์ที่ไม่ดีในโรงเรียนมาก่อนแล้ว จึงควรพยายามสร้างประสบการณ์เรียนสบาย ๆ อย่าให้เขารู้สึกว่าการเรียนกับประสบการณ์เดิม

6. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะมีจุดหยุดนิ่งอยู่ช่วงหนึ่ง ซึ่งผู้สอนจะต้องเข้าใจและยอมรับ เพราะจุดหยุดนิ่งนั้นเป็นธรรมชาติในการเรียน หลังจากนั้นก็จะมีความก้าวหน้าต่อไป

7. ควรมีการทบทวนถึงวัตถุประสงค์เสมอว่า เขาเรียนทำไม ขณะนี้ก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายมากน้อยแค่ไหน

4. บทบาทของครูในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่

ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริม สนับสนุน หรือช่วยเหลือนักศึกษาผู้ใหญ่ให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ดังที่ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2526 : 43-44) ได้ให้แนวคิดในบทบาทของครู เพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. หาวิธีการทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความสนิทสนม และคุ้นเคยกัน บรรยากาศของห้องเรียนเต็มไปด้วยการยอมรับ เห็นอกเห็นใจ ไว้วางใจ ช่วยเหลือเป็นมิตรซึ่งกันและกันในหมู่ผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และสนใจใฝ่รู้มากขึ้น

2. ร่วมมือกับผู้เรียนในการวางแผนเป้าหมายของการเรียน โดยอาจจะพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ ความรู้ของผู้เรียน เวลาที่จะใช้ในการเรียน เครื่องมือประกอบการเรียน ความรู้ความสามารถของตัวผู้สอนเอง ผู้สอนซึ่งมีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญและเคยผ่านการเรียนรู้ของวิชานั้น ๆ มาแล้วย่อมสามารถช่วยให้ผู้เรียนเห็นเป้าหมายของการเรียนรู้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ร่วมมือกับผู้เรียนวางแผนการเรียน การเรียนที่มีแบบแผน และขั้นตอนที่เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และสามารถเรียนได้อย่างรวดเร็ว

4. เป็นทั้งผู้ให้กำลังใจ แนะนำและช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นผู้ให้บริการและจัดหาแหล่งวิชาความรู้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนพาผู้เรียนไปดูงานนอกสถานที่

5. ช่วยเหลือผู้เรียนในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน บรรลุถึงสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด

สำหรับในการวิจัยการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ซึ่งมีความแตกต่างไปจากเด็กนั้น สมาคมการศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (National Association for Public Continuing and Adult Education : NAPCAE, 1972 : 1-5) ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ใหญ่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้คือ

1. ให้งานที่ผู้ใหญ่สามารถทำได้เสร็จในระยะเวลาอันสั้น เพื่อความภูมิใจเมื่อทำงานนั้นสำเร็จลุล่วง

2. จะต้องย้ายในจุดหรือประเด็นที่มีความสำคัญ

3. ควรให้ความสำคัญกับการหยุดพักในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เพราะการเรียนการสอนในระยะเวลาที่ยาวนานติดต่อกันจะทำให้เกิดการเหนื่อยล้า

4. ในการเรียนรู้ทักษะและความรู้ใหม่ ๆ ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่จะเรียนได้ช้า มีความคิดเป็นแบบแผนของตัวเอง ซึ่งยากแก่การเปลี่ยนแปลงเพื่อยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ผู้สอนต้องพยายามชี้ให้เห็นว่าเป็นลักษณะธรรมดาโดยทั่วไปของผู้ใหญ่

5. การที่ผู้ใหญ่ร่วมเรียนกับผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะทำให้มีความรู้สึกขาดความเชื่อมั่นในตนเอง กลัวการแข่งขัน ครูผู้สอนจึงควรให้กำลังใจอยู่เสมอ

นอกจากนี้แล้ว วัสดุ-อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน ผู้ใหญ่มีความจำเป็นต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่อย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเรียนวิชาชีพซึ่งเน้นทักษะในการฝึกปฏิบัติ วัสดุ อุปกรณ์ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เป็นเครื่องจูงใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และยังช่วยให้ครูผู้สอนสามารถสอนได้สะดวก รวดเร็ว ตลอดจนการสื่อความหมายของครูและผู้เรียน สามารถเข้าใจกันได้ชัดเจน และตรงกัน ดังนั้น วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนควรอยู่สภาพที่ใช้ได้อยู่เสมอ และมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ไม่เก่าหรือล้าสมัยจนเกินไป ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียนการสอนการสนั่น นั้นนับว่าจำเป็นสำหรับช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ได้ดี และรวดเร็วขึ้น ฤชงค์ อังคปริษาเศรษฐ์ (2527 : 83) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า สถานที่เรียนควรจะไม่ร้อนหรือเย็นจนเกินไป มีแสงสว่างเพียงพอ สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย ที่นั่งสามารถเปลี่ยนให้เหมาะสมกับเทคนิคการสอน และไม่มีเสียงดังรบกวน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 59-61) ได้ทำการศึกษาปัญหาการเรียนสังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่มีอายุ 17-20 ปี (วัยรุ่นตอนปลาย) มีปัญหาการเรียนและปัญหาสังคมมากกว่านักเรียนที่มีอายุ 21-39 ปี

(วัยผู้ใหญ่ตอนต้น) นักเรียนที่แต่งงานแล้วมีปัญหาทั้ง 3 ด้าน แตกต่างจากนักเรียนที่ยังไม่ได้แต่งงาน และนักเรียนที่ประกอบอาชีพแล้วมีปัญหาทั้ง 3 ด้าน แตกต่างจากนักเรียนที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ

สารัตน์ เมฆกมล (2525 : 120) ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการลาออกกลางคัน ได้แก่ การมาเรียนเท่าที่ความต้องการจะเรียนรู้เท่านั้น ครูสอนเร็วเกินไป ต้องการเรียนด้านทฤษฎีเท่านั้น อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ ครูไม่เอาใจใส่เท่าที่ควร ห้องเรียนคับแคบ พื้นฐานมีไม่เพียงพอที่จะได้งานทำ และนักศึกษามองไม่เห็นความสำคัญของวิชาที่เรียน

นฤมล เกตุปมา (2526 : 64) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนรู้อย่างไม่เต็มใจของนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานของผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ปัญหาในการเรียนรู้นั้นมีอยู่ 3 ประการ คือ เครื่องมืออุปกรณ์ รองลงมาได้แก่ครูผู้ให้การฝึกสอน สภาพของสถานที่ฝึกอบรม และหลักสูตรการฝึกอบรม

ณรงค์ ฉายายนต์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางด้านการเรียนการสอนของแผนกช่างยนต์ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรีราชวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าด้านการเรียนการสอนมีปัญหาในด้านทักษะส่วนตัวของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ด้านหลักสูตร ด้านตัวครูผู้สอน และด้านค่าใช้จ่าย ปัญหาความต้องการด้านการเรียนการสอน พบว่ามีความต้องการตัวครูผู้สอน หลักสูตร ความช่วยเหลือจากโรงเรียน และด้านตัวผู้เรียนตามลำดับ และในการเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถาบันการศึกษา และอาชีพ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบความต้องการด้านการเรียนการสอนโดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถาบันการศึกษา และอาชีพ ก็พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาชัญญา สิริยานนท์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน

ผู้ใหญ่นายอาชีพ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อสภาพ การจัดการเรียนการสอนในด้าน ครูผู้สอน นักศึกษา เนื้อหาหลักสูตร สื่อการสอน และ การประเมินผล พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในทุกสาขาอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน โดยนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพทุกสาขาวิชา มี ความเห็นตามสภาพที่เป็นจริงในด้านตัวครู ด้านตัวนักศึกษา และด้านเนื้อหา หลักสูตร อยู่ในระดับที่พอใจ ส่วนด้านสื่อการสอนและการประเมินผลยังมีข้อบกพร่อง ควรปรับปรุง

ในปีต่อมา วินัย สายหงษ์ (2528 : 92-93) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพระยะสั้นของครูผู้สอน และผู้บริหาร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในด้านต่าง ๆ พบว่า เกี่ยวกับครูผู้สอน ควรรู้ นโยบาย แนวคิด และจิตวิทยาการเรียนการสอนผู้ใหญ่ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรทำหน้าที่แนะนำมากกว่าการสอนโดยตรง และครูควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและมีวุฒิตรงกับสาขาที่สอน เกี่ยวกับผู้บริหาร ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศ ตรวจเยี่ยมระหว่างการสอน ควรให้มีการประชาสัมพันธ์ และแนะนำอย่างต่อเนื่อง ควรสำรวจความรู้ของผู้เรียนก่อนเปิดทำการสอน ควร ติดตามผลผู้เรียนหลังจบการเรียนแล้ว และควรให้มีการเปิดสอนวิชาชีพหลาย ๆ รูปแบบ ในเวลาเดียวกัน เกี่ยวกับผู้เรียนและการจัดชั้นเรียน ควรให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่าง จริงจัง ควรมีการยืดหยุ่นเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำของผู้เรียน ควรให้มีเกณฑ์ มาตรฐานในการจัดสรรเครื่องมืออุปกรณ์ และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามาเรียนหรือ จบสิ้นการเรียนได้ตามความต้องการ เกี่ยวกับหลักสูตร ควรเน้นการปฏิบัติ ควรยึดหลัก ให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาเป็น หลักสูตรควรยืดหยุ่นและสอดคล้องกับ สภาพความต้องการ ควรเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของหลักสูตรอยู่เสมอ ควรเน้นให้ผู้เรียน มองเห็นช่องทางในการสร้างงานอาชีพ เกี่ยวกับสื่อการเรียน ควรปรับปรุงสื่อการเรียน ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ ควรจัดให้มีแบบเรียนครบตามหลักสูตรและควร จัดบริการสื่อเสริม ทางด้านการประเมินผล ควรประเมินผลความสนใจ ความตั้งใจ และ ผลงานของผู้เรียนเป็นสำคัญ

สุรีย์ นาคนิยม (2528 : 94) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 พบว่า การเรียนการสอนมีเนื้อหาการเรียนที่ง่ายเกินไป วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอาชีพเก่าไม่ทันสมัย เพราะอายุการใช้งานมากแล้ว และต้องการให้ครูผู้สอนมีความเป็นกันเองกับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพิทย์ บุญสุข (2531:48) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์สำหรับครูผู้สอนวิชาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อุปกรณ์การสอนมีน้อย และครูควรให้ความสะดวกเป็นที่ปรึกษาของทุกคน และครูไม่ควรจะมีอคติต่อผู้เรียน

พจน์ ราศรีรัตนะ (2529 : 89-91) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้เรียนต้องการเรียนหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันสามารถนำไปใช้ในครอบครัวได้ และต้องการฝึกภาคปฏิบัติมาก ต้องการให้ครูใช้วิธีสาธิตอธิบายพร้อมกับการใช้สื่อของจริง ของจำลองหรือรูปภาพประกอบการสอน มีเทคนิควิธีการสอนที่เข้าใจง่าย มีความจริงใจ ตั้งใจถ่ายทอดความรู้ ส่วนเรื่องการประชุมผลการเรียน นักศึกษาต้องการวิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน และผลสำเร็จที่ครูมอบหมายแล้วนำมาส่งให้ครูตรวจ ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ฝึกปฏิบัติงานก็ต้องการให้ศูนย์จัดเตรียมไว้ให้เพียงพอ

ส่วนจิรศักดิ์ พลรัฐนาสัทธี (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยสภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่แผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาสำคัญคือหลักสูตร ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ นอกจากนั้นก็เป็นปัญหาเกี่ยวกับการเรียน และปัญหาเกี่ยวกับตัวครู

อารยา นครเขตต์ (2533 : 54-56) ได้ทำการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ระยะที่ 7 (2535-2539) ในสี่ด้าน คือ เป้าหมายของการศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้น การบริหารการศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้น หลักสูตรและโครงการสอน

วิชาอาชีพพระยะสัน และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพพระยะสัน ผลการวิจัยพบว่า ด้านเป้าหมายของการศึกษาวิชาอาชีพพระยะสัน ควรเพิ่มความรู้ความสามารถให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาอาชีพเดิมของตนให้ดีขึ้นและเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างในโลกของงานอาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอิสระ ด้านการบริหารการศึกษาวิชาอาชีพพระยะสัน แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดคือ ควรจัดให้มีการประสานงานกันระหว่างภาครัฐบาลกับภาคเอกชน เพื่อเร่งระดมและใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนภูมิภาค ด้านหลักสูตรและโครงการสอนวิชาอาชีพพระยะสัน ควรจัดหลักสูตรให้เป็นชุดวิชา เรียนจบได้ในระยะเวลาอันสั้น และมีลักษณะยืดหยุ่น และใช้หลักสูตรเฉพาะท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพพระยะสัน นั้นมีแนวโน้มที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างต่อเนื่องการเรียนการสอนควรได้มีการพัฒนาสื่อการเรียนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และควรมีการจัดส่งผู้เรียนไปฝึกทักษะในสถานประกอบการ

มนัส ศรีภักดา (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โรงเรียนสารพัดช่างเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เนื้อหาที่เรียนไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติเก่าล้าสมัย และครูอาจารย์ไม่เข้าใจในตัวนักศึกษา

ชานนท์ บุรี (2535 : 110-111) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาคกลาง พบว่า อาจารย์ที่มีอายุต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม และในด้านส่งเสริมการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ยังพบว่า อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยที่มีเขตพื้นที่ต่างกัน ประสบกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ และด้านการบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 ตามลำดับ โดยอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพ จะมีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างที่ตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพ

นอกจากนี้ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพพระยะสัน หลักสูตรวิชาคหกรรม ของวิทยาลัยสารพัดช่าง

ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านตัวนักศึกษามีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการไม่มีเวลาฝึกฝนทบทวนบทเรียนที่บ้าน ด้านของครูผู้สอนนั้นมีปัญหาสูงสุดในด้านครูสอนไม่ละเอียดขาดเทคนิคในการสอน และบทเรียนไม่ชัดเจน ส่วนด้านหลักสูตรและสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาสูงสุด ในด้านขาดแคลนตู้เก็บอุปกรณ์การเรียนประจำห้องเรียน ผลจากการวิจัย พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านหลักสูตร และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 16-25) ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการการศึกษาผู้ใหญ่ ที่มหาวิทยาลัยชิคาโก โดยการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่ 22 คน อย่างละเอียด พบว่า ผู้ที่มาเรียนจำแนกออกได้ 3 ประเภทคือ

1. ผู้เรียนประเภทมุ่งเป้าหมาย (Goal - Oriented) คือผู้เรียนที่เข้าโครงการการศึกษาผู้ใหญ่ประเภทต่าง ๆ เป็นครั้งคราว โดยคิดว่าการเรียนจากโครงการเหล่านั้นสามารถจะสนองตอบต่อความต้องการ ปัญหา และความสนใจของเขาได้
2. ผู้เรียนประเภทมุ่งกิจกรรม (Activity - Oriented) คือผู้เรียนที่เข้าโครงการผู้ใหญ่ประเภทต่าง ๆ เพราะความพอใจ หรือสนใจสิ่งแวดล้อม หรือ
3. ผู้เรียนประเภทมุ่งการเรียนรู้ (Learning - Oriented) คือผู้เรียนที่เข้าโครงการผู้ใหญ่ประเภทต่าง ๆ เพราะต้องการได้รับความรู้ และเรียนรู้อย่างแท้จริง

ครุคแชงค์ (Cruickshank. 1974 : 154-159) ได้ทำการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูอาจารย์มากที่สุดเรียงตามลำดับได้ ดังนี้

1. การขาดความรู้ลึกซึ้งพอต่อภัยในการทำงาน และความต้องการมีอิสระ
2. ต้องการมีสุขภาพที่แข็งแรง
3. ต้องการให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน
4. ต้องการมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู
5. ต้องการความเข้าใจจากผู้ร่วมงานและผู้บริหาร

ส่วนคาร์และโจเซฟ (Karr and Joseph. 1976 : 662 - A) ได้ศึกษา ปัญหาความต้องการในการบริการ และโปรแกรมการศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเมือง ซานโต ดิกิโต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ยอมรับว่าการบริการ และโปรแกรมการศึกษา มีความจำเป็นและต้องการให้มีการขยายบริการให้มากขึ้น สำหรับโปรแกรมการศึกษาที่จัดไว้แล้วนั้นตรงกับความต้องการในปัจจุบัน และควรจัดให้ตรงกับความต้องการ ในโอกาสต่อไปด้วย และควรให้ความสำคัญของโปรแกรมการบริการแนะแนวอาชีพให้ ด้วย เพราะจะทำให้ นักศึกษาผู้ใหญ่บรรลุเป้าหมายด้านอาชีพ และการศึกษาด้านวิชาชีพ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการ การเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นนั้น นับได้ว่ามีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน แต่ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น นั้น มีปัญหาเกิดขึ้นกับตัวครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนจะเป็นปัญหาที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนมากที่สุดส่วนหนึ่งด้วย ฉะนั้นการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง จึงนับเป็นงานที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง และผลของการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข ปัญหา ต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น ของวิทยาลัยสารพัดช่างให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้ว จากผลงาน วิจัยข้างต้น ยังแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ สถานที่ทำงาน เป็นต้น มีผลต่อความแตกต่างด้านปัญหา และความคิดเห็นของบุคคลอีกด้วย

สมมติฐานของการวิจัย

1. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

2. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

3. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

4. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

5. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

6. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า เป็นลำดับตามหัวข้อดังต่อไปนี้คือ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานสอน ในปีการศึกษา 2538 จาก 4 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวนทั้งสิ้น 216 คน แยกเป็นเพศชาย 95 คน เพศหญิง 121 คน จำแนกตามตาราง 1 ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามวิทยาลัย

ลำดับที่	สถานศึกษา	ชาย	หญิง	รวม
1.	วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	33	40	73
2.	วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา	29	28	57
3.	วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	20	30	50
4.	วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	13	23	36
	รวม	95	121	216

2. เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน ประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอน และสถานที่ทำงาน โดยมีข้อความถามเป็นแบบเลือกตอบตามข้อความที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

เป็นปัญหามากที่สุด	กำหนดคะแนน	5	คะแนน
เป็นปัญหามาก	กำหนดคะแนน	4	คะแนน
เป็นปัญหปานกลาง	กำหนดคะแนน	3	คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	กำหนดคะแนน	2	คะแนน
เป็นปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดคะแนน	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ประธานและกรรมการควบคุมประกันคุณภาพนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้
2. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยทดลองใช้กับอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.90

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้แจ้งไปยังอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปมอบให้วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดอยู่ เพื่อดำเนินการแจกจ่ายให้แก่กลุ่มประชากร แล้วนัดวันไปรับกลับคืนมา
3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนมาตามกำหนด และตรวจสอบจำนวนที่ได้รับพบว่าได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 208 ฉบับ ซึ่งไม่ครบตามจำนวนที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บข้อมูลรอบที่สอง โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับมาในรอบแรกอีกครั้งหนึ่ง
4. ในช่วงเวลาของการเก็บข้อมูลขั้นสุดท้าย เป็นช่วงเวลาที่มึ่น้ำท่วมระยะยาว ในกรุงเทพมหานคร ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถติดต่อกับผู้ตอบแบบสอบถามได้ จึงถือเป็นเรื่องสุดวิสัยที่จะตามเก็บข้อมูลที่เหลือกลับมาได้ ผู้วิจัยจึงได้นำเอาแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 208 ฉบับ คิดเป็น 96.29% ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งแบบสอบถามที่ได้คืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 208 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณค่าความถี่ และร้อยละ โดยจำแนก เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน ประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอน และสถานที่ทำงาน

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ใช้เกณฑ์การประเมินความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 1.00 - 1.80 หมายถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

คะแนน 1.81 - 2.60 หมายถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
หรือเห็นด้วยน้อย

คะแนน 2.60 - 3.40 หมายถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
หรือเห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 3.41 - 4.20 หมายถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
หรือเห็นด้วยมาก

คะแนน 4.21 - 5.00 หมายถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
หรือเห็นด้วยมากที่สุด

5. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าคะแนนที (t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) และในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของนิวแมน คูลส์ (Newman Keul's Method)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (ชุดรี วงศ์รัตน์. 2534 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2528 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N - (N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของทั้งหมดของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 86)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนกลุ่มที่ 1, 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1, 2
 n_1, n_2 แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม 1, 2

3. ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

4. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Student - q - Statistic แบบ Newman Keul's Method (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 231)

$$q = \frac{\bar{X}_{max} - \bar{X}_{min}}{\sqrt{\frac{M_{sw}}{n}}}$$

เมื่อ q	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่
$\bar{X}_{max} - \bar{X}_{min}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยกลุ่มมีค่าสูงและกลุ่มมีค่าต่ำ
M_{sw}	แทน	Mean Square ภายในกลุ่ม
n	แทน	Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานครนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ 4 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดในหน้าต่อไปนี้ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน หรือ Sum Square
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน หรือ Mean Square
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ หรือ Degree of Freedom
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของ ตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพพระยะสัน ของกลุ่มประชากร

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในแต่ละข้อ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาอุปสรรค และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของกลุ่มประชากร

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร ปรากฏตามตาราง 2
ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่ (N)	ร้อยละ %
1. เพศ		
- ชาย	87	41.83
- หญิง	121	58.17
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 30 ปี	18	8.65
- 31 - 45 ปี	120	57.70
- 46 ปีขึ้นไป	70	33.65
3. วุฒิต่างการศึกษา		
- ปริญญาตรี	184	88.46
- สูงกว่าปริญญาตรี	24	11.54
4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน		
- 1 - 5 ปี	17	8.17
- 6 - 10 ปี	32	15.39
- 11 ปีขึ้นไป	159	76.44
5. ประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอน		
- อดสาหกรรม	68	32.69
- คหกรรม	80	38.46
- ศิลปหัตถกรรม	21	10.10
- พณิชยกรรม	39	18.75

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่ (N)	ร้อยละ %
6. สถานที่ทำงาน		
- วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	52	25.00
- วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	50	24.04
- วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	58	27.88
- วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	48	23.08
รวม	208	100.00

จากตาราง 2 ข้างต้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 208 คน เป็นเพศชาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 41.83 และเพศหญิง จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 58.17 ในด้านอายุ มีผู้ตอบ ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.65 อายุ 31 - 45 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 และอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 33.65 สำหรับวุฒิทางการศึกษา พบว่า มีผู้จบระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 88.46 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 สำหรับด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 1 - 5 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.17 ประสบการณ์ 6 - 10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป 159 คน คิดเป็นร้อยละ 76.44 สำหรับประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนนั้น พบว่า ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.69 ประเภทวิชาคหกรรม จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 ประเภทวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 และประเภทวิชาพลศึกษา จำนวน 39 คน

คิดเป็นร้อยละ 18.75 ส่วนในด้านสถานที่ทำงานนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจาก
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 วิทยาลัยสารพัดช่าง
สีพระยา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 24.04 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 27.88 และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน
ของกลุ่มประชากร**

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล นำเสนอในตาราง 3 - 8 ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นโดยรวม

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านผู้สอน	2.81	0.51	ปานกลาง
ด้านผู้เรียน	2.99	0.59	ปานกลาง
ด้านสื่อการสอน	3.28	0.76	ปานกลาง
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	2.68	0.74	ปานกลาง
ด้านการประเมินผล	2.83	0.73	ปานกลาง
รวม	2.92	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน กล่าวคือด้านผู้สอน ($\bar{X}=2.81$) ด้านผู้เรียน ($\bar{X}=2.99$) ด้านสื่อการสอน ($\bar{X}=3.28$) ด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{X}=2.68$) และด้านการประเมินผล ($\bar{X}=2.83$)

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้สอน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย	3.31	0.90	ปานกลาง
2. ผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกนอกเหนือจากการสอน	3.70	0.82	มาก
3. ผู้สอนไม่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการ	3.08	1.01	ปานกลาง
4. ผู้สอนต้องสอนในวิชาชีพที่ไม่ถนัดหรือมีประสบการณ์น้อย	2.18	0.88	น้อย
5. ผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสอนเนื่องจากขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน	3.13	1.01	ปานกลาง
6. ผู้สอนไม่เข้าใจหลักและวิธีการสอนผู้ใหญ่ ทำให้สอนไม่ได้ผลดี	2.27	0.83	น้อย
7. ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการสอนในวิชาที่ตนสอน	2.56	0.96	น้อย
8. ผู้สอนขาดการนิเทศการสอน ทำให้ไม่ทราบเทคนิคการสอนใหม่ ๆ	2.85	0.96	ปานกลาง
9. ผู้สอนไม่ถนัดในงานสอนวิชาชีพ ถนัดในงานสอนด้านอื่นมากกว่า	2.12	0.89	น้อย
รวม	2.81	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้สอน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่เป็นปัญหามาก คือข้อที่ว่าผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกนอกเหนือจากการสอน ($\bar{X}=3.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่เป็นปัญหามาก คือข้อที่ว่าผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย ($\bar{X}=3.31$) ข้อที่ว่าผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสอน เนื่องจากขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ($\bar{X}=3.13$) ข้อที่ว่าผู้สอนไม่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X}=3.08$) และข้อที่ว่าผู้สอนขาดการนิเทศการสอน ทำให้ไม่ทราบเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X}=2.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นปัญหาน้อย คือข้อที่ว่าผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการสอนในวิชาที่ตนสอน ($\bar{X}=2.56$) ข้อที่ว่าผู้สอนไม่เข้าใจหลักและวิธีการสอนผู้ใหญ่ ทำให้สอนไม่ได้ผลดี ($\bar{X}=2.27$) ข้อที่ว่าผู้สอนต้องสอนในวิชาชีพที่ไม่ถนัดหรือมีประสบการณ์น้อย ($\bar{X}=2.18$) และข้อที่ว่าผู้สอนไม่ถนัดงานสอนวิชาชีพถนัดในงานสอนด้านอื่นมากกว่า ($\bar{X}=2.12$)

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาล้าน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้เรียน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันทำให้เรียน ไม่ทันกัน เป็นปัญหาการสอนของครู	3.55	1.00	มาก
2. ขาดทักษะ และความถนัดในวิชาชีพที่เรียน	3.31	0.94	ปานกลาง
3. ขาดเรียนบ่อย ตามชั้นเรียนไม่ทัน	3.36	0.95	ปานกลาง
4. มีเวลาเรียนไม่พอ มีปัญหาในการสอบ	3.08	0.87	ปานกลาง
5. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นอื่น ๆ ไม่ได้	2.65	0.83	ปานกลาง
6. มีค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ	2.61	0.91	ปานกลาง
7. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้	2.72	0.93	ปานกลาง
8. มีปัญหาส่วนตัวทำให้ขาดความสนใจในการเรียน เป็นปัญหาในการสอนของครู	2.75	0.93	ปานกลาง
9. ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนในสาขา วิชาชีพ	2.66	0.87	ปานกลาง
รวม	2.99	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน
วิชาชีพพระยาล้านของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านผู้เรียน
มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่เป็นปัญหามาก คือข้อที่ว่ามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันทำให้เรียนไม่ทันกัน เป็นปัญหาแก่การสอนของครู ($\bar{X}=3.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่เป็นปัญหาปานกลาง คือข้อที่ว่าขาดเรียนบ่อย ตามชั้นเรียนไม่ทัน ($\bar{X}=3.36$) ข้อที่ว่าขาดทักษะ และความถนัดในวิชาชีพที่เรียน ($\bar{X}=3.31$) ข้อที่ว่าไม่มีเวลาเรียนไม่พอมีปัญหาในการสอบ ($\bar{X}=3.08$) ข้อที่ว่ามีปัญหาส่วนตัวทำให้ขาดความสนใจในการเรียนเป็นปัญหาในการสอนของครู ($\bar{X}=2.75$) ข้อที่ว่านำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ ($\bar{X}=2.72$) ข้อที่ว่าผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนในสาขาวิชาชีพ ($\bar{X}=2.66$) ข้อที่ว่าปรับตัวเข้ากับผู้อื่นไม่ได้ ($\bar{X}=2.65$) และข้อที่ว่าไม่มีค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ($\bar{X}=2.61$)

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาสีห์ ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. เครื่องมือเครื่องใช้ในการสอนเก่าล้าสมัย	3.26	0.99	ปานกลาง
2. วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน	3.20	1.13	ปานกลาง
3. งบประมาณที่ได้แต่ละปีในการจัดซื้อวัสดุฝึก มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.36	1.19	ปานกลาง
4. ผู้สอนขาดแคลนหนังสือ และตำราที่เหมาะสมที่ใช้ประกอบการสอน	3.17	1.08	ปานกลาง
5. หน่วยงานขาดการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยให้แก่ผู้สอน	3.52	1.03	มาก
6. ผู้สอนต้องจัดหาสื่อการสอนเอง ทำให้ไม่สะดวกและเป็นภาระอย่างมาก	3.48	1.00	มาก
7. ขาดการแนะนำด้านแหล่งสื่อการสอนที่ครูอาจไปขอมาใช้ได้	3.49	1.02	มาก
8. หน่วยงานขาดการสนับสนุนด้านการพัฒนาสื่อการสอนใหม่ ๆ	3.38	1.07	ปานกลาง
9. ผู้สอนไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการพัฒนาสื่อการสอนใหม่ ๆ	2.70	1.00	ปานกลาง
รวม	3.28	0.76	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่เป็นปัญหามาก คือข้อที่ว่าหน่วยงานขาดการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยให้แก่ผู้สอน ($\bar{X}=3.52$) ข้อที่ว่าขาดการแนะแนวด้านแหล่งสื่อการสอนที่ครูอาจไปขอมาใช้ได้ ($\bar{X}=3.49$) ข้อที่ว่าผู้สอนต้องจัดหาสื่อการสอนเอง ทำให้ไม่สะดวกและเป็นภาระอย่างมาก ($\bar{X}=3.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่เป็นปัญหามานกลาง คือข้อที่ว่า หน่วยงานขาดการสนับสนุนด้านการพัฒนาสื่อการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X}=3.38$) ข้อที่ว่างบประมาณที่ได้แต่ละปีในการจัดซื้อวัสดุฝึกมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X}=3.36$) ข้อที่ว่าเครื่องมือเครื่องใช้ในการสอนเก่าล้าสมัย ($\bar{X}=3.26$) ข้อที่ว่าวัสดุอุปกรณ์มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน ($\bar{X}=3.20$) ข้อที่ว่าผู้สอนขาดแคลนหนังสือ และตำราที่เหมาะสมที่ใช้ประกอบการสอน ($\bar{X}=3.17$) และข้อที่ว่า ผู้สอนไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการพัฒนาสื่อการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X}=2.70$)

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาสีห์ ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหาหลักสูตร

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน	2.65	0.91	ปานกลาง
2. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน	2.55	0.94	น้อย
3. หลักสูตรขาดความยืดหยุ่น ไม่สามารถ ปรับเปลี่ยนได้	2.74	0.92	ปานกลาง
4. เวลาเรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน แต่ละครั้ง	2.76	0.88	ปานกลาง
5. ความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน ทำให้ครู ต่างคนต่างสอน ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	2.76	0.97	ปานกลาง
6. เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ การเรียนรู้ ทำให้สอนยาก	2.62	0.87	ปานกลาง
7. เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	2.61	0.93	ปานกลาง
8. เนื้อหาวิชาไม่ช่วยทำให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้จริง	2.46	0.91	น้อย
9. ขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้	3.00	1.07	ปานกลาง
รวม	2.68	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหาหลักสูตร มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมีปัญหามากที่สุด คือข้อที่ว่าขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ เพื่อการนำมาใช้ ($\bar{X}=3.00$) ข้อที่ว่าเวลาเรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนแต่ละครั้ง ($\bar{X}=2.76$) ข้อที่ว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน ทำให้ครูต่างคนต่างสอน ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ($\bar{X}=2.76$) ข้อที่ว่าหลักสูตรขาดความยืดหยุ่น ไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ ($\bar{X}=2.74$) ข้อที่ว่าหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=2.65$) ข้อที่ว่าเนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ทำให้สอนยาก ($\bar{X}=2.62$) ข้อที่ว่าเนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ($\bar{X}=2.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือข้อที่ว่าหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X}=2.55$) และข้อที่ว่าเนื้อหาวิชาไม่ช่วยทำให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้จริง ($\bar{X}=2.46$)

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผล

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวัดผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียน ๆ ทั้งหมด	2.77	0.95	ปานกลาง
2. ขาดการทดสอบรายวิชาเป็นระยะ ๆ เพื่อเก็บคะแนน	2.75	0.93	ปานกลาง
3. การตรวจสอบชิ้นงานเพื่อเก็บคะแนน ทำได้อย่าง อย่างไม่สม่ำเสมอ	2.70	0.97	ปานกลาง
4. ขาดการทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมก่อนทำการสอน จึงไม่ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้มาเท่าใด	2.94	0.98	ปานกลาง
5. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ใช้ยังไม่เป็น มาตรฐานเดียวกัน	2.99	1.08	ปานกลาง
6. การวัดผลด้านทฤษฎีมีน้อยมาก ทำให้ผู้เรียน ขาดความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานของวิชา	2.97	0.99	ปานกลาง
7. การวัดผลด้านการปฏิบัติไม่ได้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้	2.67	0.79	ปานกลาง
8. ขาดการสอบซ่อมใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้ยก ระดับความรู้ของตน	2.84	0.86	ปานกลาง
รวม	2.83	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ด้านการ ประเมินผล โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.83$) และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยที่เป็นปัญหาปานกลาง ได้แก่ข้อที่ว่าเกณฑ์การประเมินผล การเรียนที่ใช้ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ($\bar{X}=2.99$) ข้อที่ว่าการวัดผลด้านทฤษฎีมี น้อยมาก ทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานของวิชา ($\bar{X}=2.97$) ข้อที่ว่าขาด การทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมก่อนทำการสอน จึงไม่ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้มาเท่าใด ($\bar{X}=2.94$) ข้อที่ว่าขาดการสอบซ่อมใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้ยกระดับความรู้ของตน ($\bar{X}=2.84$) ข้อที่ว่าการวัดผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียน ๗ ทั้งหมด ($\bar{X}=2.77$) ข้อที่ว่าขาดการทดสอบรายวิชาเป็นระยะ ๆ เพื่อเก็บคะแนน ($\bar{X}=2.75$) ข้อที่ว่า การตรวจสอบชิ้นงานเพื่อเก็บคะแนน ทำได้อย่างไม่สม่ำเสมอ ($\bar{X}=2.70$) และข้อที่ว่า การวัดผลด้านการปฏิบัติไม่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.67$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในแต่ละข้อ

การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย เป็นไปดังนี้

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ใน กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน"

ผลการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านผู้สอน	2.82	0.51	2.79	0.53	0.43
ด้านผู้เรียน	3.15	0.51	2.84	0.60	3.89**
ด้านสื่อการสอน	3.42	0.71	3.19	0.78	2.21*
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	2.82	0.75	2.57	0.70	2.40**
ด้านการประเมินผล	3.00	0.69	2.70	0.74	3.02**
รวม	3.04	0.47	2.82	0.52	3.18**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า ความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ นอกจากนี้ก็พบความแตกต่างของความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสื่อการสอน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในข้อ 2 ที่ว่า "อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน
วิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน"

ผลของการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

ด้าน/อายุ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.47	1.23	4.74**
	ภายในกลุ่ม	205	53.34	0.26	
	รวม	207	55.81		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.42	0.71	2.08
	ภายในกลุ่ม	205	70.05	0.34	
	รวม	207	71.47		
3. ด้านสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.76	2.38	4.28**
	ภายในกลุ่ม	205	113.84	0.55	
	รวม	207	118.60		

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้าน/อายุ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	3.60	1.80	3.39*
	ภายในกลุ่ม	205	108.94	0.53	
	รวม	207	112.54		
5. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.26	1.13	2.12
	ภายในกลุ่ม	205	108.82	0.53	
	รวม	207	111.08		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.64	1.32	5.21**
	ภายในกลุ่ม	205	52.02	0.25	
	รวม	207	54.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า ความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านผู้สอน ด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเนื้อหาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านผู้เรียน และด้านการประเมินผลนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม จึงทำการทดสอบหาค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยทำการทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของนิวแมน คูลส์ (Newman Keul's Method) ผลปรากฏตามตารางที่ 11-14 ต่อไปนี้

ตาราง 11 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีอายุต่างกัน โดยรวม

อายุ				
		46 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 30 ปี	31-45 ปี
	$\bar{X}$	2.76	2.86	3.00
46 ปีขึ้นไป	2.76	-	0.10	0.24*
ต่ำกว่า 30 ปี	2.86	-	-	0.14
31-45 ปี	3.00	-	-	-

จากตาราง 11 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป กับอายุ 31-45 ปี โดยที่อาจารย์ที่มีอายุ 46 ปี
ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ต่ำกว่า
อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุ 31-45 ปี

ตาราง 12 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีอายุต่างกัน ด้านผู้สอน

อายุ	46 ปีขึ้นไป ต่ำกว่า 30 ปี 31-45 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	2.65	2.79	2.89
46 ปีขึ้นไป	2.65	-	0.14	0.24*
ต่ำกว่า 30 ปี	2.79	-	-	0.10
31-45 ปี	2.89	-	-	-

จากตาราง 12 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป กับอายุ 31-45 ปี โดยที่อาจารย์ที่มีอายุ 46 ปี
ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ต่ำกว่า
อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุ 31-45 ปี

ตาราง 13 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีอายุต่างกัน ด้านสื่อการสอน

อายุ				
		46 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 30 ปี	31-45 ปี
	$\bar{X}$	3.07	3.33	3.39
46 ปีขึ้นไป	3.07	-	0.26*	0.32*
ต่ำกว่า 30 ปี	3.33	-	-	0.06
31-45 ปี	3.39	-	-	-

จากตาราง 13 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป กับอายุ 30 ปี และอายุ 31-45 ปี โดยที่อาจารย์ที่มี
อายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน
ต่ำกว่าอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และอายุ 31-45 ปี

ตาราง 14 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาล้าน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีอายุต่างกัน ด้านเนื้อหาหลักสูตร

อายุ				
		46 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 30 ปี	31-45 ปี
	$\bar{X}$	2.52	2.53	2.79
46 ปีขึ้นไป	2.52	-	0.01	0.27*
ต่ำกว่า 30 ปี	2.53	-	-	0.26*
31-45 ปี	2.79	-	-	-

จากตาราง 14 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป กับอายุ 31-45 ปี และอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า
30 ปี กับอายุ 31-45 ปี โดยที่อาจารย์ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาล้าน ต่ำกว่าอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มี
อายุ 31-45 ปี และอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาใน
การปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาล้าน ต่ำกว่าของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มี
อายุ 31-45 ปี

การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในข้อ 3 ที่ว่า "อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการ
ปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันไป"

ผลของการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามตาราง 15 ต่อไปนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
วุฒิทางการศึกษา

ความคิดเห็น	ปริญญาตรี (N=184)		สูงกว่า ปริญญาตรี (N=24คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านผู้สอน	2.81	0.51	2.70	0.58	0.87
ด้านผู้เรียน	2.97	0.58	2.91	0.64	0.47
ด้านสื่อการสอน	3.27	0.75	3.33	0.76	-0.33
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	2.69	0.72	2.56	0.82	0.73
ด้านการประเมินผล	2.83	0.72	2.79	0.80	0.23
รวม	2.92	0.51	2.86	0.52	0.51

จากตาราง 15 แสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน
วิชาชีพระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการ
ศึกษาต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่
วางไว้

การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในข้อ 4 ที่ว่า "อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอนต่างกัน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน"

ผลของการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานด้านการสอน

ด้าน/ประสบการณ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.36	0.17	0.66
	ภายในกลุ่ม	205	55.45	0.27	
	รวม	207	55.81		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.04	0.52	1.52
	ภายในกลุ่ม	205	70.43	0.34	
	รวม	207	71.47		
3. ด้านสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.35
	ภายในกลุ่ม	205	118.20	0.57	
	รวม	207	118.60		

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้าน/ประสิทธิภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.44	0.71	1.32
	ภายในกลุ่ม	205	111.10	0.54	
	รวม	207	112.54		
5. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.09	1.04	1.96
	ภายในกลุ่ม	205	108.99	0.53	
	รวม	207	111.08		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.81	0.40	1.53
	ภายในกลุ่ม	205	53.85	0.26	
	รวม	207	54.66		

จากตาราง 16 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในข้อ 5 ที่ว่า "อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน"

ผลของการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามตาราง 17 ต่อไปนี้

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง จำแนกตามประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอน

ด้าน/ประเภทวิชา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.18	0.39	1.47
	ภายในกลุ่ม	204	54.63	0.26	
	รวม	207	55.81		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.85	0.61	1.80
	ภายในกลุ่ม	204	69.62	0.34	
	รวม	207	71.47		
3. ด้านสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	7.63	2.54	4.67**
	ภายในกลุ่ม	204	110.97	0.54	
	รวม	207	118.60		

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้าน/ประเภทวิชา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	5.71	1.90	3.63**
	ภายในกลุ่ม	204	106.83	0.52	
	รวม	207	112.54		
5. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	6.16	2.05	3.99**
	ภายในกลุ่ม	204	104.82	0.51	
	รวม	207	111.08		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.59	1.19	4.79**
	ภายในกลุ่ม	204	51.07	0.25	
	รวม	207	54.66		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชา ที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านสื่อการสอน และด้าน การประเมินผล ส่วนด้านผู้สอน และด้านผู้เรียนนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม จึงทำการทดสอบหาค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของนิวแมน คูลส์ (Newman Keul's Method) ผลปรากฏตามตาราง 18-21 ต่อไปนี้

ตาราง 18 การทดสอบรายคู่เพื่อหาความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะลั่น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน โดยรวม

		คหกรรม	พลศึกษา	อุตสาหกรรม	ศิลปหัตถกรรม
ประเภทวิชา					
	$\bar{X}$	2.75	2.98	3.02	3.04
คหกรรม	2.75	-	0.23	0.27*	0.29*
พลศึกษา	2.98	-	-	0.04	0.06
อุตสาหกรรม	3.02	-	-	-	0.02
ศิลปหัตถกรรม	3.04	-	-	-	-

จากตาราง 18 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่ปฏิบัติงานสอนประเภทวิชาคหกรรม กับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม โดยที่อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนประเภทวิชาคหกรรม
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะลั่น ต่ำกว่าอาจารย์
ผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

ตาราง 19 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน ด้านสื่อการสอน

ประเภทวิชา	คหกรรม อดสาหกรรม พณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม				
	$\bar{X}$	3.05	3.35	3.49	3.54
คหกรรม	3.05	-	0.30*	0.44*	0.49*
อดสาหกรรม	3.35	-	-	0.14	0.19
พณิชยกรรม	3.49	-	-	-	0.05
ศิลปหัตถกรรม	3.54	-	-	-	-

จากตาราง 19 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่างที่ปฏิบัติงานสอนประเภทวิชาคหกรรม กับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ประเภทวิชาพณิชยกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม โดยที่อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอน
ประเภทวิชาคหกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น
ต่ำกว่าอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม อาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาพณิชยกรรม
และอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

ตาราง 20 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน ด้านเนื้อหาหลักสูตร

		คหกรรม	พลศึกษา	อุตสาหกรรม	ศิลปหัตถกรรม
ประเภทวิชา					
	$\bar{X}$	2.47	2.71	2.82	2.90
คหกรรม	2.47	-	0.24	0.35*	0.43*
พลศึกษา	2.71	-	-	0.11	0.19
อุตสาหกรรม	2.82	-	-	-	0.08
ศิลปหัตถกรรม	2.90	-	-	-	-

จากตาราง 20 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่างที่ปฏิบัติงานสอนประเภทวิชาคหกรรม กับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม โดยที่อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนประเภทวิชาคหกรรม
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ต่ำกว่าอาจารย์
ผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

ตาราง 21 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร
ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน ด้านการประเมินผล

		คหกรรม	ศิลปหัตถกรรม	พาณิชย์กรรม	อุตสาหกรรม
ประเภทวิชา					
	$\bar{X}$	2.61	2.89	2.93	3.00
คหกรรม	2.61	-	0.28*	0.32*	0.39*
ศิลปหัตถกรรม	2.89	-	-	0.04	0.11
พาณิชย์กรรม	2.93	-	-	-	0.07
อุตสาหกรรม	3.00	-	-	-	-

จากตาราง 21 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่างที่ปฏิบัติงานสอนประเภทวิชาคหกรรม กับประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม
ประเภทวิชาพาณิชย์กรรม และประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยที่อาจารย์ที่ปฏิบัติ
งานสอนประเภทวิชาคหกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ต่ำกว่าอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม อาจารย์ผู้สอนประเภท
วิชาพาณิชย์กรรม และอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในข้อที่ 6 ที่ว่า "อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการ
ปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน"

ผลของการทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามตารางที่ 22 ต่อไปนี้

ตาราง 22 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
สถานที่ทำงาน

ด้าน/สถานที่ทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.74	0.91	3.51**
	ภายในกลุ่ม	204	53.07	0.26	
	รวม	207	55.81		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.81	0.27	0.78
	ภายในกลุ่ม	204	70.66	0.34	
	รวม	207	71.47		
3. ด้านสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	14.74	4.91	9.65**
	ภายในกลุ่ม	204	103.86	0.50	
	รวม	207	118.60		

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน/สถานที่ทำงาน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3	5.01	1.67	3.17*
	ภายในกลุ่ม	204	107.53	0.52	
	รวม	207	112.54		
5. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	3.76	1.25	2.38
	ภายในกลุ่ม	204	107.32	0.52	
	รวม	207	111.08		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.97	0.99	3.91**
	ภายในกลุ่ม	204	51.69	0.25	
	รวม	207	54.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน วิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านผู้สอน และด้านสื่อการสอน นอกจากนั้นยังพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านเนื้อหาหลักสูตร ส่วนในด้านผู้เรียน และด้านการประเมินผลนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม จึงทำการทดสอบหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของนิวแมน คูลส์ (Newman Keul's Method) ผลปรากฏตามตาราง 23-26 ต่อไปนี้

ตาราง 23 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะลัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน โดยรวม

สถานที่ทำงาน		พระนคร	ธนบุรี	สีพระยา	นครหลวง
$\bar{X}$		2.79	2.81	3.03	3.04
พระนคร	2.79	-	0.02	0.24*	0.25*
ธนบุรี	2.81	-	-	0.22	0.23
สีพระยา	3.03	-	-	-	0.01
นครหลวง	3.04	-	-	-	-

จากตาราง 23 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กับที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัย
สารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง โดยที่อาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่างพระนคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะลัน
ต่ำกว่าอาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่างนครหลวง

ตาราง 24 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน ด้านผู้สอน

สถานที่ทำงาน	$\bar{X}$	ชนบุรี	พระนคร	สีพระยา	นครหลวง
		2.68	2.76	2.79	3.00
ชนบุรี	2.68	-	0.08	0.11	0.32*
พระนคร	2.76	-	-	0.03	0.24*
สีพระยา	2.79	-	-	-	0.21
นครหลวง	3.00	-	-	-	-

จากตาราง 24 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างชนบุรี กับที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัย
สารพัดช่างนครหลวง และอาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กับ
อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง โดยที่อาจารย์วิทยาลัยสารพัด
ช่างชนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ต่ำกว่า
อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และอาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
พระยะสัน ต่ำกว่าอาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

ตาราง 25 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສິນ ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน ด้านสื่อการสอน

สถานที่ทำงาน	$\bar{X}$	ธนบุรี	พระนคร	นครหลวง	สีพระยา
		2.97	3.12	3.41	3.67
ธนบุรี	2.97	-	0.15	0.44*	0.70*
พระนคร	3.12	-	-	0.29	0.55*
นครหลวง	3.41	-	-	-	0.26
สีพระยา	3.67	-	-	-	-

จากตาราง 25 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี กับที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัย
สารพัดช่างนครหลวง และที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และอาจารย์ที่
ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กับอาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัย
สารพัดช่างสีพระยา โดยที่อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສິນ ต่ำกว่าอาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัย
สารพัดช่างสีพระยา และอาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສິນ ต่ำกว่าอาจารย์ที่
ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

ตาราง 26 การทดสอบรายคู่เพื่อหาค่าความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
มหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน ด้านเนื้อหาหลักสูตร

สถานที่ทำงาน		พระนคร	สี่พระยา	ชนบุรี	นครหลวง
	$\bar{X}$	2.43	2.71	2.76	2.83
พระนคร	2.43	-	0.28	0.33*	0.40*
สี่พระยา	2.71	-	-	0.05	0.12
ชนบุรี	2.76	-	-	-	0.07
นครหลวง	2.83	-	-	-	-

จากตาราง 26 พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กับที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัย
สารพัดช่างชนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง โดยที่อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
พระนคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ต่ำกว่า
อาจารย์ที่ปฏิบัติงานสอนที่วิทยาลัยสารพัดช่างชนบุรี และอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
นครหลวง

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของกลุ่มประชากร**

ในส่วนของแบบสอบถามตอนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการปฏิบัติงานสอน
วิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร มีผู้ตอบ
แบบสอบถามอยู่เพียง 84 ฉบับ ซึ่งเป็นจำนวนน้อย อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบได้ให้
ข้อเสนอแนะไว้ ตามตาราง 27 ต่อไปนี้

ตาราง 27 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของอาจารย์
วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านผู้สอน	
1. ครูผู้สอนวิชาชีพควรได้รับประสบการณ์จากสถาน ประกอบการจริงก่อน	30
2. ควรมีการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน โดยเฉพาะ ด้านจรรยาบรรณ และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู	22
	52
ด้านผู้เรียน	
1. ควรมีการจำแนกความรู้พื้นฐานของผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม	46
2. ควรมีบริการให้คำปรึกษา และแนะแนวทางการเรียน วิชาชีพก่อนการสมัครเรียน	28
	74

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ด้านสื่อการสอน</u>	
1. ควรมีการจัดตั้งศูนย์การผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย	36
2. ควรจัดทำชุดการเรียนการสอนสำเร็จรูป ให้ครบทุกสาขาวิชาชีพ	24
	60
<u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>	
1. ควรมีการพัฒนาแก้ไข ปรับปรุง หลักสูตรให้ทันสมัยทุก 1-2 ปี	27
2. ควรให้ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรทุกครั้ง	23
3. ควรใช้หลักสูตรที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	17
4. หลักสูตรต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นด้วย	14
	81
<u>ด้านการประเมินผล</u>	
1. ควรมีระบบการประเมินผล ที่มีขั้นตอนที่เข้าใจง่าย สามารถวัดผลการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	26
2. ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	13
	39

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ด้านอื่น ๆ</u>	
1. ควรมีงบประมาณสนับสนุนค่าตอบแทนครูให้มากขึ้น	38
2. ควรจัดอบรมบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ด้านคอมพิวเตอร์ทุกคน	30
3. นโยบายของฝ่ายบริหารไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความ เบื่อบริหารต่อระบบราชการ	24
4. ควรจัดวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาชีพ มาให้การบรรยายแก่นักศึกษาหลักสูตรระยะสั้นบ้าง	16
	108

จากตาราง 27 พบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น
ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านผู้สอน พบข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ข้อที่ว่าครูผู้สอนวิชาชีพควรได้รับ
ประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการจริงก่อน รองลงมาคือ ข้อที่ว่าควรมีการพัฒนา
ศักยภาพของครูผู้สอน โดยเฉพาะด้านจรรยาบรรณ และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู

ด้านผู้เรียน พบข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ควรมีการจำแนกความรู้พื้นฐานของ
ผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม รองลงมาคือ ข้อที่ว่าควรมีบริการให้คำปรึกษา และแนะแนว
ทางการเรียนวิชาชีพก่อนการสมัครเรียน

ด้านสื่อการสอน พบข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ข้อที่ว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์การ
ผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย รองลงมาคือ ข้อที่ว่าควรจัดทำชุดการเรียนการสอนสำเร็จรูป
ให้ครบทุกสาขาวิชาชีพ

ด้านเนื้อหาหลักสูตร พบข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ข้อที่ว่าควรมีการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยทุก 1-2 ปี รองลงมาคือ ข้อที่ว่าควรให้ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรทุกครั้ง และข้อที่ว่าควรใช้หลักสูตรที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ข้อที่ว่าหลักสูตรต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นด้วย

ด้านการประเมินผล พบข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ข้อที่ว่าควรมีระบบการประเมินผลที่มีขั้นตอนที่เข้าใจง่ายสามารถวัดผลการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ข้อที่ว่าควรมีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ด้านอื่น ๆ พบข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ข้อที่ว่าควรมีงบประมาณสนับสนุนค่าตอบแทนครูให้มากขึ้น รองลงมาคือ ข้อที่ว่าควรจัดอบรมบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ทุกคน ข้อที่ว่านโยบายของฝ่ายบริหารไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อระบบราชการ และข้อที่ว่าควรจัดวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาชี้แจงให้การบรรยายแก่นักศึกษาหลักสูตรระยะสั้นบ้าง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิต่างทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอน และสถานที่ทำงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อกรม อาชีวศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง, อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น จะได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง ให้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น
2. ผลจากการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ สามารถที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้อย่าง มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

1. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
2. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

3. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

4. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

5. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

6. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานสอน ในปีการศึกษา 2538 จาก 4 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวนทั้งสิ้น 216 คน แบ่งเป็นเพศชาย 95 คน และเพศหญิง 121 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร และหาคุณภาพของเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงของตามเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาแจ้งไปยังผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยดำเนินการแจกจ่ายไปให้กลุ่มประชากรที่สถานศึกษา และนัดวันไปเก็บคืนมา ในการนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 208 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.29 ของแบบสอบถามทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร โดยการคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้น ของกลุ่มประชากร โดยการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของกลุ่มประชากร จำแนกตามตัวแปร คือ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน ประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอน และสถานที่ทำงาน ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

2.4 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของกลุ่มประชากร จำแนกตามตัวแปร คือ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน ประเภทวิชาปฏิบัติงานสอน และสถานที่ทำงาน ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธี Studentized-q-Statistic ของนิวแมน คูลส์ (Newman Keul's Method)

2.5 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสัน ของกลุ่มประชากร โดยการวิเคราะห์ภาษาเนื้อหา (Content Analysis) ของคำตอบแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของความถี่เรียงตามลำดับของคะแนนความถี่

สรุปผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ว่าผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกนอกเหนือจากการสอน เป็นปัญหามาก ($\bar{X}=3.70$) ข้อที่เป็นปัญหามานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย ($\bar{X}=3.31$) ข้อที่ว่าผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสอน เนื่องจากขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ($\bar{X}=3.13$) ข้อที่ว่าผู้สอนไม่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X}=3.08$) ข้อที่ว่าผู้สอนขาดการนิเทศการสอนทำให้ไม่ทราบเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X}=2.85$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ว่าผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการสอนในวิชาที่ตนสอน ($\bar{X}=2.56$) ข้อที่ว่าผู้สอนไม่เข้าใจหลักและวิธีการสอนผู้ใหญ่ ทำให้สอนไม่ได้ผลดี ($\bar{X}=2.27$) ข้อที่ว่าผู้สอนต้องสอนในวิชาชีพที่ไม่ถนัด หรือมีประสบการณ์น้อย ($\bar{X}=2.18$) และข้อที่ว่าผู้สอนไม่ถนัดในงานสอนวิชาชีพ ถนัดในงานสอนด้านอื่นมากกว่า ($\bar{X}=2.12$)

1.2 ด้านผู้เรียน พบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันทำให้เรียนไม่ทันกัน เป็นปัญหาแก่งานสอนของครู เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}=3.55$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่าขาดเรียนบ่อย ตามชั้นเรียนไม่ทัน ($\bar{X}=3.36$) ข้อที่ว่าขาดทักษะ และความถนัดในวิชาชีฟที่เรียน ($\bar{X}=3.31$) ข้อที่ว่ามีเวลาเรียนไม่พอ มีปัญหาในการสอบ ($\bar{X}=3.08$) ข้อที่ว่า มีปัญหาส่วนตัว ทำให้ขาดความสนใจในการเรียน เป็นปัญหาในการสอนของครู ($\bar{X}=2.75$) ข้อที่ว่านำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ ($\bar{X}=2.72$) ข้อที่ว่าผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนในสาขาวิชาชีฟ ($\bar{X}=2.66$) ข้อที่ว่า ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ๆ ไม่ได้ ($\bar{X}=2.65$) และข้อที่ว่ามีความเข้าใจง่ายที่จะใช้ในการ การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ($\bar{X}=2.61$)

1.3 ด้านสื่อการสอน พบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก คือข้อที่ว่าหน่วยงานขาดการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยให้แก่ผู้สอน ($\bar{X}=3.52$) ข้อที่ว่า ขาดการแนะแนวด้านแหล่งสื่อการสอนที่ครูอาจไปขอมาใช้ได้ ($\bar{X}=3.49$) ข้อที่ว่าผู้สอน ต้องจัดหาสื่อการสอนเอง ทำให้ไม่สะดวกและเป็นภาระอย่างมาก ($\bar{X}=3.48$) ส่วนข้อ ที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่าหน่วยงานขาดการสนับสนุนด้านการ พัฒนาสื่อการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X}=3.38$) ข้อที่ว่างบประมาณที่ได้แต่ละปีในการจัดซื้อวัสดุฝึก มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X}=3.36$) ข้อที่ว่าเครื่องมือเครื่องใช้ในการสอนเก่า ล้าสมัย ($\bar{X}=3.26$) ข้อที่ว่าวัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับการฝึกปฏิบัติ ของผู้เรียน ($\bar{X}=3.20$) ข้อที่ว่าผู้สอนขาดแคลนหนังสือ และตำราที่เหมาะสมที่ใช้ ประกอบการสอน ($\bar{X}=3.17$) และข้อที่ว่าผู้สอนไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการพัฒนา สื่อการสอนใหม่ ๆ ($\bar{X}=2.70$)

1.4 ด้านเนื้อหาหลักสูตร พบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามาก คือ ข้อที่ว่าขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ เพื่อการนำไปใช้ ($\bar{X}=3.00$) ข้อที่ว่าเวลาเรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนแต่ละครั้ง ($\bar{X}=2.76$) ข้อที่ว่าความ มุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน ทำให้ครูต่างคนต่างสอน ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ($\bar{X}=2.76$) ข้อที่ว่าหลักสูตรขาดความยืดหยุ่น ไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ ($\bar{X}=2.74$) ข้อที่ว่าหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=2.65$) ข้อที่ว่าเนื้อหา วิชาไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ทำให้สอนยาก ($\bar{X}=2.62$) ข้อที่ว่า

เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ($\bar{X}=2.61$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ว่าหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X}=2.55$) ข้อที่ว่าเนื้อหาวิชาไม่ช่วยทำให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้จริง ($\bar{X}=2.46$)

1.5 ด้านการประเมินผล พบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามาก คือ ข้อที่ว่าเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ใช้ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ($\bar{X}=2.99$) ข้อที่ว่า การวัดผลด้านทฤษฎีมีน้อยมาก ทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานของวิชา ($\bar{X}=2.97$) ข้อที่ว่าขาดการทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมก่อนทำการสอน จึงไม่ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้มาเท่าใด ($\bar{X}=2.94$) ข้อที่ว่าขาดการสอบซ่อมใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้ยกระดับความรู้ของตน ($\bar{X}=2.84$) ข้อที่ว่า การวัดผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียน ำทั้งหมด ($\bar{X}=2.77$) ข้อที่ว่าขาดการทดสอบรายวิชาเป็นระยะ ๆ เพื่อเก็บคะแนน ($\bar{X}=2.75$) ข้อที่ว่า การตรวจสอบชิ้นงานเพื่อเก็บคะแนนทำได้อย่างไม่สม่ำเสมอ ($\bar{X}=2.70$) และข้อที่ว่า การวัดผลด้านการปฏิบัติไม่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ($\bar{X}=2.67$)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย จำแนกตามตัวแปรได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน ประเภทวิชาที่สอน และสถานที่ทำงาน ปรากฏผลดังนี้

2.1 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมและรายด้าน ผู้เรียน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยที่อาจารย์เพศชายจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นมากกว่าอาจารย์เพศหญิง ส่วนด้านสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยที่อาจารย์

ที่มีอายุ 31-45 ปี จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้น มากกว่าอีกสองกลุ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านสื่อ การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเนื้อหาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

2.4 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

2.5 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่สอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยที่อาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้นมากกว่าอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านสื่อการสอน และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยที่อาจารย์ผู้สอนที่ทำงานอยู่ที่วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวงจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้นมากกว่าอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. จากข้อคำถามปลายเปิด มีผู้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 84 ราย เรียงลำดับตามความถี่ได้ดังนี้ ในด้านผู้สอน คือข้อที่ว่าครูผู้สอนวิชาชีพควรได้รับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการจริงก่อน ข้อที่ว่าควรมีการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน โดยเฉพาะด้านจรรยาบรรณ และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ในด้านผู้เรียน คือข้อที่ว่าควรมีการจำแนกความรู้พื้นฐานของผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ข้อที่ว่าควรมีบริการให้คำปรึกษา ตลอดจนการแนะแนวทางการเรียนวิชาชีพก่อนการสมัครเรียน ส่วนในด้านสื่อการสอน คือข้อที่ว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์การผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย และควรจัดทำชุดการเรียนการสอนสำเร็จรูป ให้ครบทุกสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน สำหรับด้านเนื้อหาหลักสูตร คือข้อที่ว่าควรมีการพัฒนาแก้ไข ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยทุก 1-2 ปี ข้อที่ว่าควรให้ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรทุกครั้ง ข้อที่ว่าหลักสูตรที่ใช้ต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน และข้อที่ว่าหลักสูตรต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นด้วย ส่วนในด้านการประเมินผลนั้น คือข้อที่ว่าควรมีระบบการประเมินผลที่มีขั้นตอนที่เข้าใจง่ายสามารถวัดผลการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อที่ว่าควรมีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สำหรับข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ นั้น ได้แก่ข้อที่ว่าควรมีงบประมาณสนับสนุนค่าตอบแทนครูให้มากขึ้น ข้อที่ว่าควรจัดอบรมบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ทุกคน ข้อที่ว่านโยบายของฝ่ายบริหารไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเบื่อบริหารต่อระบบราชการ และข้อที่ว่าควรมีการจัดวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในสาขาวิชาชีพมาให้การบรรยายแก่นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้วย

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$) แสดงว่าโดยรวมแล้วครูยังสามารถ

ปฏิบัติงานสอนไปได้ แม้ว่าจะมีปัญหาอยู่บ้าง แต่เมื่อพิจารณาจัดลำดับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาสีห์ของปัญหาทั้ง 5 ด้านแล้ว พบว่า ครูมีปัญหาด้านสื่อการสอนเป็นอันดับที่หนึ่ง ($\bar{X}=3.28$) ปัญหาด้านผู้เรียนเป็นอันดับที่สอง ($\bar{X}=2.99$) ปัญหาด้านการประเมินผลเป็นอันดับสาม ($\bar{X}=2.83$) ปัญหาด้านผู้สอนเป็นอันดับสี่ ($\bar{X}=2.81$) และอันดับที่ห้าเป็นปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{X}=2.68$)

สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาสีห์ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ในด้านผู้สอน พบปัญหาว่า ผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกนอกเหนือจากการสอน และทำให้มีเวลาเตรียมการสอนน้อย ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อกำหนดไว้ว่าอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างจะต้องปฏิบัติงานด้านการสอนในเวลาราชการ 15 ชั่วโมง/สัปดาห์ และนอกเวลาราชการอีก 15 ชั่วโมง รวมเป็น 30 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกจากภาระหน้าที่ด้านการสอนแล้วยังจะต้องปฏิบัติงานด้านอื่นอีก เช่น งานการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียน งานสารบรรณ หรืองานแนะแนว ฯลฯ เป็นต้น ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน หรือมีเวลาสอนไม่เต็มที่ เพราะต้องเร่งปฏิบัติงานด้านอื่นด้วย ซึ่งสภาพการปฏิบัติงานเช่นนี้ ย่อมทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการสอนได้ ดังที่จรรยา มิลินทร์ (2531:26) ได้กล่าวไว้ว่า การให้ครูไปทำงานอื่น ซึ่งไม่ใช่การเรียนการสอนโดยตรง เป็นสาเหตุให้ครูต้องทำงานหนัก ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ใจ แม้มีใจรักงาน แต่ก็ไม่มีเวลาที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วงไปได้โดยมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสับสนในหน้าที่การงานของตนอีกด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำเนียร จันท์งาม (2536:124) ที่ศึกษาพบว่า ครูผู้สอนในเรือนจำและทัณฑสถานต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการสอน ทำให้เหนื่อยล้า และไม่มีเวลาเตรียมการสอน

ทางด้านผู้เรียน ปัญหาที่พบบ่อยคือ ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ทำให้เรียนไม่ทันกัน เป็นปัญหาแก่การสอนของครู ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างนั้น เน้นหนักในการเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่ไม่มีความรู้ในวิชาชีพได้เข้ามาศึกษาหาความรู้และทักษะ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความต้องการของตนเอง (กรมอาชีวศึกษา, 2529:57) ดังนั้นผู้ที่สมัครเข้ามาเรียนในวิทยาลัยสารพัดช่างจึงมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน มีตั้งแต่จบระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี เข้าเรียนปนอยู่ในชั้นเรียนเดียวกัน ซึ่งผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่ในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป

จะมีศักยภาพในการเรียนรู้ได้ดีกว่า ผู้ที่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษา และประถมศึกษา โดยจะมีความสามารถในการรับรู้และจดจำประสบการณ์ทางการเรียนการสอนของครูได้แม่นยำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำเนียร จันทรงาม (2536:125) ที่พบว่า ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมไม่เพียงพอกับวิชาที่เรียน มีความรู้ต่ำ หรือมีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกัน ทำให้ตามชั้นเรียนไม่ทัน และเป็นปัญหาในการสอนของครู ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ ปรีดีดิolk (2524:28-31) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่มาเรียนของนักศึกษา และบุคลากรประจำการพบว่า ผู้เรียนมีภาระต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว มีภาระหน้าที่จากการทำงานประจำ และสังคมอีกด้วย

ในด้านสื่อการสอนนั้น พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ประสบกับสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบปัญหาในข้อที่ว่าหน่วยงานขาดการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยให้แก่ผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนใช้สื่อเก่าที่มีอยู่แล้วในการสอน ไม่ผลิตขึ้นมาเอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนขาดความรู้ในเรื่องของการผลิตสื่อการสอน เนื่องจากหน่วยงานไม่ได้จัดการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ จึงไม่สามารถผลิตสื่อการสอนใช้เองได้ หรือรวมไปถึงการที่หน่วยงานขาดแคลนบุคลากรด้านโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งจะทำหน้าที่ผลิต และให้บริการด้านสื่อการเรียนการสอน ให้กับครูอาจารย์เพื่อการนำไปใช้อีกประการหนึ่งด้วย ปัญหาด้านครูผู้สอนทำสื่อการสอนไม่เป็นนี้ ผู้บริหารควรแก้ไขโดยให้ความรู้ในการทำสื่อการสอน มีการสาธิตการผลิตสื่อการสอน และพาครูไปดูสถานศึกษาที่สามารถผลิตสื่อการสอนใช้เองได้ (ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง ราชบุรี. 2537: 2)

ด้านเนื้อหาหลักสูตรนั้น พบปัญหาว่า ขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ เพื่อการนำไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำหลักสูตรของวิทยาลัยสารพัดช่าง นั้น ยึดตัวครูผู้สอนเป็นจุดศูนย์กลางของการเขียนหลักสูตร โดยเอาเนื้อหาวิชาของหลักสูตรเดิมมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข แล้วนำไปใช้ โดยที่ไม่มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อนว่า ต้องการเรียนวิชาชีพอื่นใดอีกหรือไม่ และวิชาชีพนั้นเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด ผู้เรียนจึงไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา วิชาที่ต้องการจะเรียนได้เลย (กรมอาชีวศึกษา. 2529:9) อีกประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่า ผู้จัดทำหลักสูตรยังไม่เกิดแนวคิดที่จะสร้างหลักสูตร

วิชาชีพใหม่ ๆ ออกมาใช้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีหลักสูตรวิชาชีพให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างหลากหลาย เช่น ช่างไม้ ช่างจักสาน ช่างปูน ช่างเฟอร์นิเจอร์ ในขณะที่วิทยาลัยสารพัดช่างยังไม่มีการสร้างหลักสูตรในสาขาวิชาชีพเหล่านั้นขึ้นมาใช้เลยจากการที่ขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ ออกมาใช้ จึงเป็นผลให้ผู้เรียนเลือกเรียนหลักสูตรของวิทยาลัยสารพัดช่างไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้ทุกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (2528 : 92-93) ที่พบว่าหลักสูตรควรสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน ควรมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ และควรเน้นให้ผู้เรียนมองเห็นช่องทางในการสร้างอาชีพใหม่ขึ้นมา

สำหรับปัญหาด้านการประเมินผลนั้น มีปัญหาด้านเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ใช้ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะแต่เดิมวิทยาลัยสารพัดช่างใช้การประเมินผลแบบร้อยละ แต่ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงวิธีการประเมินผลใหม่มาเป็นแบบหน่วยกิต เพื่อสะดวกในการเชื่อมโยงกับหลักสูตรอื่น ๆ ในโรงเรียนได้ตามความมุ่งหมาย ผู้เรียนสามารถโอนหน่วยกิตจากวิทยาลัยสารพัดช่างเข้าสมทบกับหน่วยกิตในระบบโรงเรียนได้ (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 128-129) หลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาชีพพระยาศรีสุนทรโวหาร ภูทศศิคราช 2533 ได้กำหนดให้ประเมินผลการเรียน โดยการวัดระหว่างเรียน และเมื่อเรียนจบแต่ละรายวิชา โดยใช้การประเมินผลด้วยการทดสอบหรือการสังเกต หรือวิธีอื่นใดก็ได้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น ๆ ส่วนอัตราส่วนของน้ำหนักในการวัดผลภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเป็นเท่าไรนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน โดยครูผู้สอนพิจารณาจากเนื้อหาวิชาในแต่ละงาน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525) เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูผู้สอนแต่ละคนก็สามารถกำหนดน้ำหนักคะแนนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้เองในวิชาที่สอน เป็นผลให้แต่ละคนต่างมีเกณฑ์การประเมินผลที่ไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นครูผู้สอนในวิทยาลัยสารพัดช่างจึงควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการประเมินผลที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน และควรมีเกณฑ์มาตรฐานการวัดเป็นเกณฑ์เดียวกัน ดังที่ ไพศาล หวังพานิช (2526: 21-23)

กล่าวไว้ว่าควรมีหลักเกณฑ์การวัดผลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ มีเครื่องมือที่มีความยุติธรรม สามารถแปลผลได้ถูกต้อง จะมีประโยชน์และใช้ผลการวัดได้อย่างคุ้มค่า

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ ระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่วางไว้ในแต่ละข้อ

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่วางไว้ ส่วนด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่อาจารย์เพศชาย ($\bar{X}=3.04$) จะมีปัญหาในการปฏิบัติงานสอนมากกว่าอาจารย์เพศหญิง ($\bar{X}=2.82$) ในทุก ๆ ด้านที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในวิทยาลัยสารพัดช่างมีอาจารย์ผู้สอนที่เป็นเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง การที่อาจารย์เพศชายที่มีจำนวนน้อยต้องปฏิบัติหน้าที่ และรับผิดชอบภาระต่าง ๆ เท่าเทียมกับอาจารย์เพศหญิง จึงทำให้อาจารย์เพศชายเป็นผู้ที่สามารถมองเห็นปัญหาต่าง ๆ มากมายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นได้มากกว่าอาจารย์ที่เป็นเพศหญิง อีกประการหนึ่ง อาจารย์เพศชายจะมีภาวะความเป็นผู้นำสูงกว่าอาจารย์ที่เป็นเพศหญิงก็เป็นได้ ทั้งนี้เนื่องจากในสังคมไทยมักจะวางรากฐานให้เพศชายเป็นเพศของผู้นำ และมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาศิลป์ ผ่องแผ้ว (2534 : 98) ที่พบว่า เพศชายต้องการนำความรู้จากการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และเป็นแนวทางในการชี้นำครอบครัว จึงทำให้เพศชายส่วนใหญ่ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ตนมีความรู้ทันเหตุการณ์ และนำความรู้ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน สำหรับในวิทยาลัยสารพัดช่างเองนั้น จะเห็นว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างานต่าง ๆ จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงเดช โคตรสิน (2532 : 133) ที่ได้พบว่า บุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่มีเพศต่างกันมีปัญหาคำถามต้องการด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
 ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ พบว่า อาจารย์
 วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปัญหาในการปฏิบัติงาน
 สอนวิชาชีพพระยะสั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01 ในด้านผู้สอน และด้านสื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย
 ที่วางไว้ ส่วนด้านเนื้อหาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ชานนท์ บุรี (2535:119) ที่ศึกษาปัญหาและความ
 ต้องการในการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างเขตภาคกลาง พบว่า
 อาจารย์ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาโดยส่วนรวม และด้านส่งเสริมการศึกษาในการปฏิบัติงาน
 ในวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า
 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุ 31-45 ปี จะมีปัญหาในการปฏิบัติงานสอนมากกว่า
 อาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และอาจารย์ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
 อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุ 31-45 ปี ได้ผ่านประสบการณ์ของการรับราชการ
 มานานพอสมควรแล้ว จึงทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์ที่กว้างไกล สามารถ
 มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสอนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงมีความต้องการ
 ที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนาหน่วยงานให้มีความเจริญก้าวหน้า แต่เกิดปัญหาขัดข้อง
 อันเนื่องมาจากระเบียบและขั้นตอนมากมายของระบบราชการ ส่วนอาจารย์ที่มีอายุ
 ต่ำกว่า 30 ปีนั้น เพิ่งเข้ามารับราชการได้ไม่นาน มีประสบการณ์ทำงานไม่มาก จึงยัง
 มองเห็นปัญหาได้ไม่มากนัก ส่วนอาจารย์ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อาจจะผ่านประสบการณ์
 ในการรับราชการมานานกว่ากลุ่มอื่น และอาจเกิดความเหนื่อยล้า ความสนใจที่จะมอง
 ปัญหาต่าง ๆ จึงคลาไคลลงไปก็ไม่ได้ ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงพบว่า อาจารย์วิทยาลัย
 สารพัดช่าง ที่มีอายุ 31-45 ปี จะมีปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้นมากกว่า
 อีกสองกลุ่ม ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ ทรงเดช โคตรสิน (2532 : 133) ที่ศึกษา
 ปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกันประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน
 ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ พบว่า
อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย
สำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง จะต้องปฏิบัติงานสอนตามระบบการบริหาร ที่มี
หลักการ นโยบายและการวางแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันเดียวกัน
(กรมอาชีวศึกษา. 2529:10) มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานสอน
คล้ายคลึงกัน อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น จึงเป็นไปได้ที่อาจารย์
วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสั้นไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง
กับผลการวิจัยของ ชานนท์ บุรี (2535 : 110) ที่ศึกษาถึงปัญหาและความต้องการ
ในการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาคกลาง พบว่า อาจารย์
ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานโดยส่วนรวมและรายด้านวิชาการ
ด้านส่งเสริมการศึกษาและด้านบริหาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้
ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุริรัตน์ ชาติมนตรี (2528 : 67-68) ที่ศึกษาปัญหา
สมรรถภาพของบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า หัวหน้าฝ่ายที่มี
ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาด้านการบริหารด้านวิชาการ และด้านการ
ประสานงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน เพื่อทดสอบ
สมมติฐานที่วางไว้ พบว่า อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติ
งานด้านการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
พระยะสั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้อง
กับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัย
สารพัดช่างมีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพพระยะสั้นคล้ายคลึงกัน มีภาระรับผิดชอบ

ที่จะต้องปฏิบัติงานสอนคล้ายกัน ต้องปฏิบัติงานภายใต้ระบบการบริหารงาน เพื่อตอบสนองตามหลักการและนโยบายอันเดียวกัน (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 10) ดังนั้น ประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน จึงไม่อาจส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานด้านการสอนได้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับชานนท์ บุรี (2535 : 121) ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาคกลาง พบว่า อาจารย์ที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่างกันมีปัญหา โดยส่วนรวมและแยกเป็นรายด้านวิชาการ ด้านส่งเสริมการศึกษา และด้านบริหาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงเดช โคตรสิน (2532 : 134) ที่ศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่างกันประสบกับปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่สอนต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ พบว่า อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีประเภทวิชาที่สอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ โดยที่ครูผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีปัญหาในการปฏิบัติงานสอนมากกว่าครูผู้สอนกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ครูผู้สอนประเภทวิชาอุตสาหกรรม ครูผู้สอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และครูผู้สอนประเภทวิชาคหกรรม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมจะเป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดของวิทยาลัยสารพัดช่างทุกแห่ง ได้แก่ครูผู้สอนวิชาศิลปประดิษฐ์ วิชาการถ่ายภาพ วิชาดนตรี วิชาเขียนแบบ และศิลปโฆษณา ฯลฯ ซึ่งครูผู้สอนในประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมนี้ จะมีอุปนิสัยที่คล้ายคลึงกันคือ ความเป็นศิลปินที่มีความละเอียดอ่อนในด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความรักอิสระ ไม่ชอบการบังคับ ให้อยู่ภายใต้กฎระเบียบใด ๆ แต่ภายใต้สภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงานสอนในฐานะของผู้สอน ก็ย่อมจะต้องปฏิบัติตามหลักการ นโยบาย กฎและระเบียบ ของระบบการบริหารราชการอย่างเคร่งครัด จึงอาจจะทำให้ผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมเกิดปัญหาความคับข้องใจ และมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน และหากผู้บริหารเคร่งครัดมากก็จะทำ

ให้ครูผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีปัญหามากขึ้น และจะส่งผลกระทบไปถึง การปฏิบัติงานด้านการสอนได้ การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ครูดแซงค์ (Cruickshank. 1974 :154-159) ได้ศึกษาพบว่าปัญหาของอาจารย์ที่เกิดขึ้น บ่อย ๆ ได้แก่ การขาดความรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับการทำงาน และความต้องการมีอิสระ ต้องการมีทัศนคติต่ออาชีพครูดีขึ้น ตลอดจนต้องการความเข้าใจจากผู้ร่วมงาน และผู้บริหาร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชานนท์ บุรี (2535:111) โดยพบว่า อาจารย์ที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพครู จะมีปัญหาในการปฏิบัติงานมากกว่าอาจารย์ที่มี ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู

สำหรับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปรากฏว่า อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับอาจารย์ ผู้สอนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูช่างอุตสาหกรรม จะต้องทำงานหนัก รับผิดชอบสูง จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างดี ดังที่ชนุ แสงวงศ์ (2513 : 16) ได้ให้ความหมายของคำว่า "ครูช่าง" หมายถึงผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางการช่างแต่ละแขนงทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งนี้ต้องมีความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้เรียน จนถึงขั้น สามารถนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้งจะต้องคอยควบคุมดูแลด้านความปลอดภัยของผู้เรียน ขณะฝึกปฏิบัติงานภายในโรงฝึกงานอีกด้วย ครูช่างอุตสาหกรรมจึงมักจะเกิดความ เครียดจากปัญหาด้านการเรียนการสอน และจากมลภาวะที่เกิดขึ้นภายในโรงฝึกงาน ทำให้อาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประสบปัญหาในการสอนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น นอกจากนี้บรรยากาศในการทำงานของข้าราชการโดยทั่วไปไม่ เอื้ออำนวยให้ครูช่างได้ใช้ความรู้ความสามารถได้เต็มที่ เนื่องจากระบบบริหารมี ระเบียบ และขั้นตอน ทำให้เกิดปัญหาความคับข้องใจ โดยเฉพาะอาชีพครูเป็นอาชีพที่ ต้องติดต่อกับคนหลายประเภท จึงมักเผชิญกับปัญหามากมาย (มดิชน. 2534) อีก ประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่า ครูช่างมีค่าความนิยมในการเป็นครูอาจารย์ลดลงไป เพราะการไปประกอบอาชีพอื่นจะร่ำรวยกว่า และมีชื่อเสียงมากกว่า ประกอบกับ เกียรติภูมิของวิชาชีพครูด้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น (เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2532 : 41-198) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาวะปัจจุบัน การพัฒนาเศรษฐกิจและ

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ภาคเอกชนต้องการกำลังคนด้านช่างอุตสาหกรรมมากขึ้น ครูช่างจำนวนมากจึงลาออกจากราชการเพื่อไปทำงานในภาคเอกชนที่มีค่าตอบแทนสูงกว่าข้าราชการ (ชนะ กลีภาร์, 2528) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ ชูใจ ศรีรัตน์ (2517 : 84) ที่กล่าวว่า การขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถของกรมอาชีวศึกษานั้น เกิดจากระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่มีระบบจัดสรรสิ่งล่อใจที่ดีกว่าราชการ จึงชักจูงให้ครูที่มีความรู้ความสามารถลาออกจากราชการไป

สำหรับประเภทวิชาพาณิชยกรรม เนื่องจากผู้สอนประเภทวิชาพาณิชยกรรมนั้นเป็นผู้ที่พัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเป็นอย่างดี มีทักษะ ความชำนาญในวิธีการ และเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ จึงเป็นผู้ที่มีความคล่องตัวสูง สามารถวางแผนและจัดวางระบบการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียนได้ สามารถปฏิบัติตนเป็นเพื่อนร่วมเรียนหรือในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มได้ดี จึงทำให้สามารถมองเห็นปัญหาและแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาจากการเรียนการสอนได้

ส่วนประเภทวิชาคหกรรม เนื่องจากผู้สอนส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงและมีจำนวนมากที่สุด จึงมีปัญหาในการสอนน้อยกว่าผู้สอนประเภทอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาคหกรรมมีโอกาสนในการที่จะปรึกษาหารือกันได้มากกว่าเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น และเนื่องจากเป็นผู้สอนกลุ่มใหญ่ที่สุดในวิทยาลัยสารพัดช่าง จึงทำให้รู้สึกว่ามีคามมั่นคง ปลอดภัย และมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานสอนมากกว่าผู้สอนกลุ่มอื่น ๆ

2.6 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ พบว่า อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านผู้สอนและด้านสื่อการสอน ส่วนในด้านเนื้อหาหลักสูตร พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชานนท์ บุรี (2535 : 111) โดยพบว่าอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเขตพื้นที่ตั้งของวิทยาลัยต่างกัน มีปัญหาโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง มี ปัญหาในการปฏิบัติงานมากกว่าอาจารย์ผู้สอนกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัย สารพัดช่างสีพระยา อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และอาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง ตั้งอยู่ในซอยวัดเทพากร บนถนนจรัสสินทวงศ์ ซึ่งในช่วงปลายปี 2538 ประสบกับปัญหา น้ำท่วมเป็นอย่างมาก จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาด้านการเดินทางไป-กลับ การ ไม่มีสถานที่จอดรถ ปัญหาจากน้ำท่วมขัง อาจทำให้อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง เกิดอาการเครียดในการทำงาน อันเนื่องจากสุขภาพจิตเสียได้ และพบว่าอาจารย์จาก วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยาก็น่ามีปัญหาในการปฏิบัติงานใกล้เคียงกับอาจารย์วิทยาลัย สารพัดช่างนครหลวง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา ตั้งอยู่ภายใน บริเวณวัดแก้วแจ่มฟ้า มีตัวอาคาร 1 หลัง จำนวน 6 ชั้น ไม่สามารถขยายได้เนื่องจาก ไม่มีบริเวณสนามที่เป็นของตัวเอง ภายในจะเป็นเนื้อที่ของวัดทั้งสิ้น ฉะนั้น พื้นที่ทุกตาราง เมตรภายในอาคารจึงต้องนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด แต่ เนื่องจากจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ตัวอาคารคับแคบ ไม่มีห้องพัสดุที่เป็น สัดส่วน ไม่มีโรงอาหาร ไม่มีห้องประชุม และไม่มีสนามพักผ่อน อีกทั้งยังอยู่ติดกับวัด แก้วแจ่มฟ้า ซึ่งมีพิธีสวดพระอภิธรรมงานศพ และฌาปนกิจศพอยู่เสมอ ทำให้เกิดมลภาวะ และเสียงรบกวนขณะครูทำการสอน และวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยาตั้งอยู่กลางใจเมือง ที่ล้อมรอบด้วยย่านธุรกิจที่สำคัญ ๆ เช่น สยามสแควร์ สีลม บางรัก ทำให้การจราจร ติดขัด องค์กรประกอบเหล่านี้น่าจะส่งผลกระทบทำให้อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา มีปัญหาในการปฏิบัติงานสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดม นวลดี (2524 : 151) ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการของครูที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมครูประจำการ ของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ครูที่สอน ในโรงเรียนที่มีทำเลที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาด้านวิชาการ ด้านการเรียนการสอน และด้านความเจริญก้าวหน้าของตนเองแตกต่างกัน ส่วนอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัย สารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานสอนไม่ มากนัก เป็นเพราะว่าวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครนั้นเป็น สถานศึกษาดีเด่นของกรมอาชีวศึกษา ประเภทวิทยาลัยสารพัดช่าง ดังนั้น จึงมีความพร้อม

ทุกอย่างทั้งด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ โดยเฉพาะด้านงบประมาณ ทำให้อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีปัญหาในการปฏิบัติงานสอน น้อยกว่าอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่างแห่งอื่นก็เป็นได้ ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 90) ที่ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในคณะวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักศึกษาจากวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา มีปัญหาการเรียน โดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นจากวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร มีปัญหาการเรียนโดยส่วนรวม แตกต่างจากนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากข้อคำถามปลายเปิด มีผู้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทั้งสิ้น 84 ราย โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการสอน วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านผู้สอน มีข้อเสนอแนะว่า ครูผู้สอนวิชาชีพควรได้รับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการจริงก่อน ทั้งนี้ภาครัฐบาล และภาคเอกชนจะต้องร่วมมือกัน ในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ตรงให้มากที่สุด แล้วจึงนำประสบการณ์นั้นมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียน จะทำให้ผลการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารยา นครเชตต์ (2533 : 54-56) ได้ศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่าด้านการบริหารการศึกษาศึกษาวิชาชีพระยะสั้นนั้น ควรจัดให้มีการประสานงานกันระหว่างภาครัฐบาลกับภาคเอกชน เพื่อยกระดับและใช้ทรัพยากรร่วมกัน และเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ควรมีการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน โดยเฉพาะด้านจรรยาบรรณ และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ซึ่งทัศนคตินี้จะมีผลกระทบโดยตรงต่อความรู้สึก อารมณ์ และพฤติกรรมที่ครูกระทำในขณะที่ทำการสอนด้วย หากครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพของตน ก็จะทำให้ครูปฏิบัติงานเต็มที่ เต็มกำลังความสามารถด้วยความ

พอใจ และมีความสุข ซึ่งชม ภูมิภาค (2516 : 155) ก็ได้อธิบายว่า อุปสรรคที่สำคัญที่สุดต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคือทัศนคติต่ออาชีพของครูเอง ถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ก็จะทำให้ครูพึงพอใจในการทำงาน และมีโอกาสประสบผลสำเร็จในการทำงาน ตรงกันข้ามถ้าครูมีความรู้ แต่ขาดทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ย่อมขาดกำลังใจ และจะเป็นครูที่ดีได้ยาก

ด้านผู้เรียน ควรมีการจำแนกความรู้พื้นฐานของผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม เพื่อจะได้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งโนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2524 : 57-58; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ใหญ่นั้นจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อแต่ละบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ควรมีบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวทางการเรียนวิชาชีพก่อนการสมัครเรียน เพื่อผู้เรียนจะได้เลือกเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับความถนัดของตนเอง สอดคล้องกับทัศนะของสุดใจ เหล่าสุนทร (2516 : 64-65) ได้สรุปความสำคัญของการเลือกวิชาเรียนว่า "ถ้าผู้เรียนไม่สามารถเลือกวิชาเรียนได้เหมาะสมถูกต้องกับตนเองแล้ว เขามีโอกาสประสบความล้มเหลวได้มาก แต่ถ้าผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมถูกต้องกับความสนใจ ความถนัดของตนตามความเป็นจริง เขามีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียน และการทำงาน ตลอดจนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองสูง" สอดคล้องกับงานวิจัยของ สารภี ภาณุรัตน์ (2524) ที่พบว่า นักศึกษามีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยต้องการรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ โลกของงานอาชีพ รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ และตลาดแรงงานมาเผยแพร่

ด้านสื่อการสอน ควรมีการจัดตั้งศูนย์การผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย ควรจัดทำชุดการเรียนการสอนสำเร็จรูปให้ครบทุกสาขาวิชาชีพที่เปิดสอนอยู่ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวินัย สายหงษ์ (2528 : 92-93) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นของครูผู้สอน และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เกี่ยวกับสื่อการสอนว่าควรปรับปรุงสื่อการเรียนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ ควรจัดให้มีชุดแบบเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนดและควรจัดบริการสื่อเสริมให้ด้วย

ด้านเนื้อหาหลักสูตร ควรมีการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง หลักสูตรให้ทันสมัย ทุก 1-2 ปี ควรให้ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรทุกครั้ง ควรใช้หลักสูตรที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และหลักสูตรต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นด้วย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวินัย สายหงษ์ (2528 : 92-93) ได้ทำการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพพระยะสันของครูผู้สอน และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เกี่ยวกับด้านเนื้อหาหลักสูตร พบว่า ควรมีการปรับเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ หลักสูตรควรยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน และยังสอดคล้องกับอารยา นครเขตต์ (2533 : 54-56) ที่ได้ทำการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาอาชีพพระยะสัน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ด้านหลักสูตร และโครงการสอนวิชาอาชีพพระยะสัน พบว่า ควรจัดหลักสูตรให้เป็นชุดวิชาโดยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้เป็นตอน ๆ มีลักษณะยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนไปได้ตามความต้องการของผู้เรียน และจัดตามสภาพและปัญหาการประกอบอาชีพของประชาชน โดยใช้หลักสูตรเฉพาะท้องถิ่น

ด้านการประเมินผล มีความคิดเห็นว่า ระบบประเมินผลควรมีขั้นตอนที่เข้าใจง่าย สามารถวัดผลการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทัศนะของไพศาล หวังพานิช (2526) ได้เสนอหลักเกณฑ์การวัดผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ใช้เครื่องมือที่มีความยุติธรรม แปลผลได้ถูกต้อง ใช้ผลการวัดได้คุ้มค่า ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สอดคล้องกับวินัย สายหงษ์ (2528 : 92-93) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพพระยะสันของครูผู้สอน และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พบความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารว่า ควรจัดให้มีการนิเทศตรวจเยี่ยมให้คำปรึกษาระหว่างการสอนอย่างต่อเนื่อง

ด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นว่า ควรมีงบประมาณสนับสนุนค่าตอบแทนครูให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องอุทิศกำลังกาย กำลังใจ และมันสมองที่มีอยู่ทั้งหมดให้กับการเรียนการสอน ต้องประพาศิตัวให้เป็นแม่แบบที่ดีของสังคม ทำให้ครูต้องเหน็ดเหนื่อยในการทำงานมากขึ้น และในภาวะค่าครองชีพที่สูงดังเช่นปัจจุบันนี้อาจทำให้ การครองชีพของครูไม่คล่องตัวนัก ดังนั้น จึงเห็นว่า

ควรจะมีงบประมาณสนับสนุนค่าตอบแทนครูเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของเฟรนช์ (French, 1964 : 28-31) ที่ให้ความเห็นว่า ปัจจัยหนึ่งที่จะสนองตอบความต้องการของผู้ร่วมงาน ที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานคือ ความมั่นคงในอาชีพ เงินเดือน และค่าจ้างที่เป็นธรรม ส่วนข้อเสนอแนะที่ว่าควรจัดอบรมบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ทุกคนนั้น ก็เป็นเพราะว่า ในปัจจุบันนี้คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก อีกทั้งวิทยาการต่าง ๆ ทางเทคโนโลยี มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา แต่บุคลากรส่วนหนึ่งของสถานศึกษายังไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ดังนั้น จึงควรมีการจัดอบรมบุคลากรของสถานศึกษาทุกคนให้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ และสามารถนำไปใช้งานให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจักรพันธ์ กวดกิจการ (2526 : 64) ที่ได้ศึกษาทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ที่มีต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู พบข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำวิชาความรู้มาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกรัตน์ พรพินเนส (2532 : 63) ที่ได้ศึกษาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในเขตชายฝั่งทะเลตะวันออก ในปีการศึกษา 2531 พบว่า ครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษา ในเขตชายฝั่งทะเลตะวันออก ต้องการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานทั้งในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน ส่วนข้อเสนอแนะข้อที่ว่า นโยบายของ ฝ่ายบริหารไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อระบบราชการนั้น อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานภายในวิทยาลัยสารพัดช่าง ยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ซึ่งการบริหารนั้น นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดการ ถ้าระบบการบริหารภายในดี และมีความคล่องตัว ปัญหาต่าง ๆ ก็จะลดน้อยลง ส่วนข้อเสนอแนะข้อที่ว่าควรจัดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพมาให้การบรรยายแก่นักศึกษาวิชาชีพระยะสั้นนั้น อาจเป็นเพราะเห็นว่าควรที่จะให้นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงาน และโลกของอาชีพจากบุคคลที่อยู่ในสถานประกอบการจริง จะทำให้ผู้เรียนได้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น และเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพจริงด้วย สอดคล้องกับอารยา นครเขตต์ (2533 : 54-56) ที่ได้ทำการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ควรเพิ่มความรู้ ความสามารถ ให้ผู้เรียนเพื่อการ

พัฒนาตนเอง ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างขวางในโลกของงานอาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ในด้านผู้สอน มีปัญหามาก เนื่องจากต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกนอกเหนือจากการสอนนั้น มีข้อเสนอแนะว่า ควรจะมอบหมายหน้าที่ให้ครูปฏิบัติงานด้านการสอนเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ครูได้มีเวลาเตรียมการสอนอย่างเต็มที่ และเพื่อมิให้ครูเกิดสับสนในหน้าที่การงาน ส่วนงานด้านอื่น ๆ สถานศึกษาควรจัดหาบุคลากรประจำมาปฏิบัติหน้าที่นั้นโดยเฉพาะ และที่พบว่า ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ทำให้เรียนไม่ทันกัน เป็นปัญหาแก่การสอนของครูนั้น มีข้อเสนอแนะว่า ควรจะมีการสำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการเปิดสอน เพื่อการจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม และการจัดชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีพื้นฐานความรู้เดิมใกล้เคียงกันมากที่สุด ส่วนในด้านสื่อการสอน ที่พบว่าหน่วยงานขาดการอบรมการผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัยให้แก่ผู้สอนนั้น มีข้อเสนอแนะว่าควรจะมีการจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเทคนิคการผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ควรมีการนำครูไปเยี่ยมชมสถานศึกษาที่สามารถผลิตสื่อการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และควรมีการเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ ความชำนาญ มาสาธิตการผลิตสื่อการสอน เพื่อให้ความรู้กับครูที่สถานศึกษา ส่วนที่พบว่า ขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ เพื่อการนำไปใช้นั้น มีข้อเสนอแนะว่า ควรจะมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อนว่าต้องการเรียนวิชาชีพอื่นใดอีก และวิชาชีพนั้นเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรให้ทันสมัยตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้ทุกกลุ่ม และที่พบว่าเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ใช้ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันนั้น มีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานต้นสังกัดควร

จะมีการจัดสัมมนาครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลจากทุกสถานศึกษา เพื่อให้ความรู้เรื่องระเบียบการวัดผล และประเมินผลการเรียนวิชาชีพระยะสั้น ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน โดยมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการวัดผลที่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกสถานศึกษา

2. จากที่พบว่าอาจารย์เพศชายมีปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น มากกว่าอาจารย์เพศหญิงนั้น มีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารของสถานศึกษาควรจะได้ พิจารณามอบหมายหน้าที่การงาน ทั้งด้านการปฏิบัติงานสอน หรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้ปฏิบัติ และควรกระจายงานให้ปฏิบัติอย่างทั่วถึง ทั้งอาจารย์เพศชายและเพศหญิงอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ ที่พบว่า อายุ ประเภท วิชาที่สอน และสถานที่ทำงานต่างกันก็ทำให้ผู้สอนมีปัญหาในการปฏิบัติงานสอนต่างกัน นั้น มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาเจ้าสังกัดควรจะได้พิจารณาตัวผู้สอนให้เหมาะสมกับ วิชาที่สอน ควรจะได้พิจารณาผู้ที่จบจากสาขาวิชาชีพนั้นโดยตรง หรือเป็นบุคคลผู้เชี่ยวชาญ และชำนาญงานในสาขาวิชาชีพนั้นมากเป็นพิเศษ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป สถานที่ทำงาน ควรจะมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ครบครัน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และร่มรื่น ไม่มีเสียงดังรบกวน ซึ่งสถานศึกษา เจ้าสังกัด ควรจะได้ให้ความสนใจในปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อให้ครูเกิดความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานให้มากที่สุด

3. จากที่พบข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ควรจะมีการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาเจ้าสังกัดก็ควรจะได้ให้ความสนใจอย่างจริงจัง และหาทาง พัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดการอบรมด้านคอมพิวเตอร์ การอบรมเทคนิคการผลิตสื่อการสอน ควรจะมีการจัดตั้งศูนย์การผลิตสื่อการเรียนการสอน ประจำสถานศึกษา ซึ่งครูสามารถจะขอขยืมมาใช้ได้โดยสะดวก และควรจะได้จัดส่งบุคลากร ไปเข้ารับการสัมมนาด้านเนื้อหาหลักสูตร และการประเมินผล ทุก 1-2 ปี ทั้งนี้ เพื่อ การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อเฝ้าติดตามการเรียนการสอน และช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครู เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติ งานสอน และให้มีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องอีกด้วย

จากข้อเสนอแนะเหล่านี้ เห็นว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อกรมอาชีวศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ระยะสั้น ควรจะให้ความสนใจในปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้สอน ควรจะได้นำตัวแปรเหล่านี้ มาพิจารณาและดำเนินการหาแนวทางแก้ไข ตามข้อเสนอแนะนี้ทีละด้านอย่างเป็น รูปธรรม โดยหวังผลให้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยเร็วที่สุด และต่อเนื่องไปใน ระยะยาว

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อนำ ผลมาเปรียบเทียบกับผลของการวิจัยครั้งนี้
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเพื่อติดตามผลในด้านการประกอบ อาชีพของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยสารพัดช่างไปแล้ว เพื่อดูระดับการนำ เอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพจริงของผู้เรียน
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การบริการแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน ซึ่งเป็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และยังไม่มีผู้ใดทำมาก่อน

גדרת המונחים

บรรณานุกรม

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2525.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา, 2525.
- กนกรัตน์ พรพิมเนส. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในสถาบันการศึกษาในเขต
ชายฝั่งทะเลตะวันออก ปีการศึกษา 2531. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. "แนวคิดในการจัดอาชีวศึกษา," มิตรครู. 4 : 7 - 9 ;
กุมภาพันธ์ 2521.
- กรรณิการ์ พินศิริกุล. การสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียน
โรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. ปรัชญาการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ดโปรดักชั่น
2526.
- จักรพันธุ์ กวดกิจการ. ทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4 ที่มีต่อการ
ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- จรรยา มิลินทร์. "วิกฤติศรัทธาวิชาชีพครู," ครูปริทัศน์. 13 : 22-27 กุมภาพันธ์ 2531.
- จำเนียร จันทรงาม. การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น
ในเรือนจำและทัณฑสถาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- จิรศักดิ์ พลรัฐธนาสิทธิ์. สภาพปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ แผนกช่าง
เครื่องยนต์ตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

จรัสรัตน์ ชาทิมนตรี. ปัญหาเกี่ยวกับสมรรถภาพของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัด. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

ชนะ กลีการ. "ระบบการจัดอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา," รายงานการวิจัย
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528.

ชานนท์ บุรี. ปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัย
สารพัดช่าง เขตภาคกลาง. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534.

ชูใจ ศรีรัตน์. "สภาพการอาชีวศึกษาระหว่างปี 2510-2516," บทบาทอาชีวศึกษา.
72-85 โรงพิมพ์วิทยากร, 2517.

———. "สมองไหล," มติชน. 10 สิงหาคม 2534. หน้า 9

ณรงค์ ฉายายนต์. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางการเรียนการ
สอนแผนกช่างซ่อมเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นโรงเรียน
สารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

ทรงเดช โคตรสิน. การศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากร
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินทิพนิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัดสำเนา.

ธนุ แสงศักดิ์. "ความรับผิดชอบของครูช่าง", วารสารวิทยาลัยครูอาชีวศึกษา.
มีนาคม 2513.

นฤมล เกตุปมา. ปัญหาในการเรียนรู้อย่างไรระหว่างการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมเข้า
ทำงานในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516. อัดสำเนา.

- นพพร ธนวัฒน์. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในคณะวิชาคหกรรม
วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "อาชีพศึกษาครบวงจร," การศึกษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ :
อัมรินทร์การพิมพ์, 2529. .
- ประพิทย์ บุญสุข. พฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์สำหรับครูสอนวิชาชีพของศูนย์การ
ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ประภาศิลป์ ผ่องแผ้ว. ปัญหาและความต้องการรับบริการห้องสมุดประชาชนของนักศึกษา
ทางไกลระดับมัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดปราจีนบุรี.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.
- พจน์ ราชวีรรัตน์. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการ
สอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์เจริญผล, 2531.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ภูงค์ อังคปรีชาเศรษฐ์. การศึกษานักเรียนและการศึกษาต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ :
คุณพินอักษรกิจ, 2527.
- มนัส ศรีกัลยา. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โรงเรียน
สารพัดช่าง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์. จิตวิทยาและเทคนิคการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ม.ป.ป.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : วิกตอรีเพาเวอร์พอยท์, 2528.

วินัย สายหงษ์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นของครูผู้สอนและผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.

วิเวก ปางพุดผิงค์. "การศึกษากับปัญหาการว่างงาน," มิตรครู. 13 : 12-13

กรกฎาคม 2526.

ศรีกาญจน์ สีมากุล. อาชีพศึกษากับความนิยมของสังคม. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประกาศเรื่องปรับปรุงโรงเรียนสารพัดช่างเป็นวิทยาลัยสารพัดช่าง. กรุงเทพฯ : 7 มิถุนายน 2534.

สารภี ภาณุรัตน์. การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาคณะวิศวกรรมเทคโนโลยี ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

สารัตน์ เมฆกมล. การศึกษาสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่าง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525. อัดสำเนา.

สุดใจ เหล่าสุนทร. วิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

สุรีย์ นาคนิยม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์, 2524.

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานประจำปี 2529 กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2529.

————. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พุทธศักราช 2529.

กรุงเทพฯ : 2529.

————. อาชีวศึกษา, กรม. ก้าวไปในแผน 7 กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, กันยายน 2533.

————. คู่มือหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2533

————. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดกลุ่มอาชีวศึกษาและกลุ่มอาชีวภาค
พ.ศ. 2533. กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2534.

————. การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ. กรมอาชีวศึกษา.

2 กรกฎาคม 2535.

————. ภาวะการปฏิบัติงานทำผู้สำเร็จอาชีวศึกษา'36. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน

กรมอาชีวศึกษา, เมษายน 2537.

————. รายงานการประชุมสัมมนาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น. ศูนย์นิเทศ

อาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา. 20-22 เมษายน 2536.

————. รายงานการประชุมสัมมนาวิชาชีพภาคปฏิบัติวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น.

ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง ราชบุรี กรมอาชีวศึกษา. 18-20 เมษายน
2537.

อาชัญญา ลีริยานนท์. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องใน
การจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนใน
โรงเรียนผู้ใหญ่สายอาชีพ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพ
มหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

อารยา นครเขตต์. การศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้น ของกรม

การศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อรุณ ปรีดีดิolk. รายงานการวิจัยที่มีผลต่อการไม่มาเรียนของนักศึกษาและบุคลากร
ประจำการ. อักษรไทย 2524, หน้า 28-31.

อุดม นวลดี. ปัญหาและความต้องการของครูที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริม
ครูประจำการ ของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก. ปรินิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2524. อัดสำเนา.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. ครูวาทะ. กรุงเทพฯ : 2532.

Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing.

3 rd, ed., Morpper and Row, New York, 1970.

Cruickshank, Donald R. "Percive Problems of Secondary School
Teacher," "The Journal of Education Research."

681 : 154-159; December, 1974.

French, Wendill. The Personel Management Process : Human
Resources Administration. Boston : Houghton Miffin
Company, 1964.

Houle, Cyrill O. The Ingiring Mind. Madison : University of
Wisconsin Press, 1961.

John R. Verduin, Jr. and others. "Adults Teaching Adult :
Principles and Strategies," (Austin : Learning Concepts,
1977), P.7, P.24.

Karr and Joseph. "Mutint the Changing Needs of Adults Trough
Educational Programs and Services," Dissertation
Abstracts International. 36 (10) : 662 - A; April, 1976.

NAPCAE, Publications Committee. Test Techniques for Teachers
of Adults. (Washington, D.C.: The National Association
of Public Continuing, and Adult Education, 1972) P.1, P.5

การคำนวณ

ที่ ทม 1007/ 3379

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวแพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัย
สารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ขอในความควบคุมดูแลของ

ดร. เจริญฯ ประจันปัจจนึก

ประธาน

ผศ.ดร. พิศร ทองชั้น

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือ
จากวิทยาลัยสารพัดช่าง ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยให้ผู้อำนวยความสะดวกวิทยาลัยสารพัดช่าง ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. จิรฎา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศธ 0912/ 9282

กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๙๙ กันยายน 2538

เรื่อง ให้ความร่วมมือนักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ ทม 1007/3379
ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2538

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอ
ความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษา ให้นางสาวแพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี นิสิตรระดับปริญญาโท วิชา
เอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้บริหาร
วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง รายละเอียดตามความทราบแล้วนั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วไม่ขัดข้องแต่ประการใด และอนุญาตให้ นางสาวแพรวพรรณ
บุญฤทธิ์มนตรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร
จำนวน 4 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น
ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ได้ตั้งเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาจัดส่งผลงานการวิจัย ให้กรมอาชีวศึกษาทราบ
ในโอกาสต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ นนท์พละ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองการศึกษาอาชีว

โทรศัพท์ 280-2917 โทรสาร 282-2435

ที่ ศธ 0912/ 2772

กองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๙ ตุลาคม 2538

เรื่อง ให้ความร่วมมือนักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอความอนุเคราะห์จาก กรมอาชีวศึกษา ให้นางสาวแพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี นิสิตรระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง รายละเอียดตามความทราบแล้วนั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วไม่ขัดข้องแต่ประการใด และอนุญาตให้ นางสาวแพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ได้ตั้งเสนอ

อนึ่ง แบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอาชีวศึกษาแล้ว จะมีตราประทับที่มุมบน ด้านขวาของแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร รักดีชาติ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ

กองการศึกษาอาชีพ

โทรศัพท์ 280-2917 โทรสาร 281-5487

วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

ถนนสีพระยา บางรัก กรุงเทพฯ 10500

12 ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

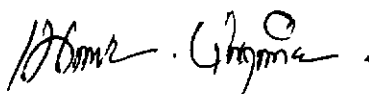
เรียน อาจารย์ทุกท่านที่เคารพ

ดิฉันชื่อ นางสาวแพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท สาขา
 วิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้
 กำลังทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอน
 วิชาชีพพระยาสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์
 เพื่อศึกษา-เปรียบเทียบความคิดเห็น และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
 ปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยาสันของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพ
 มหานคร

ดิฉันจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความ
 เป็นจริง และตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ จะนำ
 ไปใช้ในการวิจัยเพียงอย่างเดียวเท่านั้น มิได้มีผลกระทบต่อตัวท่าน หรือการปฏิบัติงาน
 ของท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านกรุณาให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

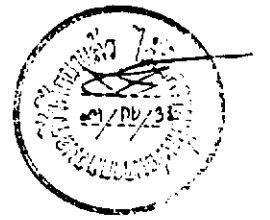
ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวแพรวพรรณ บุญฤทธิ์มนตรี)

อาจารย์ 2 ระดับ 6

วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น
ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

.....

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น รวม 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน
ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา
อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้นของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ()

หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

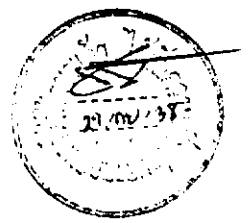
() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี

() 31 - 45 ปี

() 46 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอน

- () 1 - 5 ปี
- () 6 - 10 ปี
- () 11 ปีขึ้นไป

5. ประเภทวิชาที่ปฏิบัติงานสอน

- () อุตสาหกรรม
- () คหกรรม
- () ศิลปหัตถกรรม
- () พณิชยกรรม

6. สถานที่ทำงาน

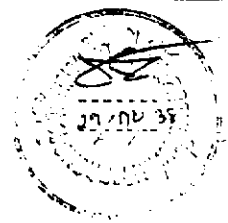
- () วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
- () วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา
- () วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
- () วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

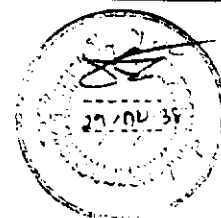
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพระยะสั้น
รวม 5 ด้าน คือด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร
และด้านการประเมินผล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความข้างล่างต่อไปนี้เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ที่ท่านสอนอยู่ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในตารางช่องที่เกี่ยวกับ
ความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	สภาพปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านผู้สอน</u>					
1.	ผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนน้อย.....					
2.	ผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกนอกเหนือ จากการสอน.....					
3.	ผู้สอนไม่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรม สัมมนาทางวิชาการ.....					
4.	ผู้สอนต้องสอนในวิชาชีพที่ไม่ถนัดหรือมี ประสบการณ์น้อย.....					
5.	ผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานสอน เนื่องจากขาดการ สนับสนุนจากหน่วยงาน.....					
6.	ผู้สอนไม่เข้าใจหลักและวิธีการสอน ผู้ใหญ่ ทำให้สอนไม่ได้ผลดี.....					
7.	ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน การสอนในวิชาที่ตนสอน.....					

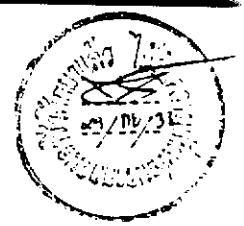
ข้อ	สภาพปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8.	ผู้สอนขาดการนิเทศการสอน ทำให้ไม่ทราบเทคนิคการสอนใหม่ ๆ.....					
9.	ผู้สอนไม่ถนัดในงานสอนวิชาชีพ ถนัดในงานสอนด้านอื่นมากกว่า.....					
<u>ด้านผู้เรียน</u>						
1.	มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันทำให้เรียนไม่ทันกัน เป็นปัญหาแก่การสอนของครู.....					
2.	ขาดทักษะ และความถนัดในวิชาชีพที่เรียน.....					
3.	ขาดเรียนบ่อยตามชั้นเรียนไม่ทัน....					
4.	มีเวลาเรียนไม่พอ มีปัญหาในการสอบ.....					
5.	ปรับตัวเข้ากับผู้เรียนอื่น ๆ ไม่ได้....					
6.	มีค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ.....					
7.	นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้.....					
8.	มีปัญหาส่วนตัวทำให้ขาดความสนใจในการเรียนเป็นปัญหาในการสอนของครู.....					
9.	ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนในสาขาวิชาชีพ.....					

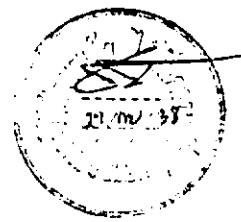
ข้อ	สภาพปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านสื่อการสอน</u>					
1.	เครื่องมือเครื่องใช้ในการสอนเก่าล้าสมัย.....					
2.	วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน.....					
3.	งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีในการจัดซื้อวัสดุฝึกมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ.....					
4.	ผู้สอนขาดแคลนหนังสือ และตำราที่เหมาะสมที่ใช้ประกอบการสอน.....					
5.	หน่วยงานขาดการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยให้แก่ผู้สอน.....					
6.	ผู้สอนต้องจัดหาสื่อการสอนเอง ทำให้ไม่สะดวกและเป็นภาระอย่างมาก....					
7.	ขาดการแนะแนวด้านแหล่งสื่อการสอนที่ครูอาจไปขอมาใช้ได้.....					
8.	หน่วยงานขาดการสนับสนุนด้านการพัฒนาสื่อการสอนใหม่ ๆ.....					
9.	ผู้สอนไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการพัฒนาสื่อการสอนใหม่ ๆ.....					

ข้อ	สภาพปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>					
1.	หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน.....					
2.	หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน.....					
3.	หลักสูตรขาดความยืดหยุ่น ไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้.....					
4.	เวลาเรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนแต่ละครั้ง.....					
5.	ความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน ทำให้ครูต่างคนต่างสอน ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน.....					
6.	เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ทำให้สอนยาก.....					
7.	เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน.....					
8.	เนื้อหาวิชาไม่ช่วยทำให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้จริง.....					
9.	ขาดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้....					

ข้อ	สภาพปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการประเมินผล</u>					
1.	การวัดผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียน ๗ ทั้งหมด.....					
2.	ขาดการทดสอบรายวิชาเป็นระยะ ๆ เพื่อเก็บคะแนน.....					
3.	การตรวจสอบชิ้นงานเพื่อเก็บคะแนนทำได้อย่างไม่สม่ำเสมอ.....					
4.	ขาดการทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมก่อนทำการสอน จึงไม่ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้มาเท่าใด.....					
5.	เกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ใช้อยู่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน.....					
6.	การวัดผลด้านทฤษฎีมีน้อยมาก ทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานของวิชา.....					
7.	การวัดผลด้านการปฏิบัติไม่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้.....					
8.	ขาดการสอบถามใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้ยกระดับความรู้ของตน.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ โดยการเขียนตอบในช่องว่าง
ข้างล่าง

1. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ อย่างไรบ้าง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพ
ระยะสั้น ของวิทยาลัยสารพัดช่าง โปรดให้รายละเอียดให้มากที่สุด

1.1 ด้านผู้สอน

.....
.....
.....
.....

1.2 ด้านผู้เรียน

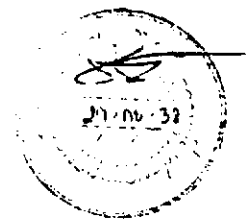
.....
.....
.....
.....

1.3 ด้านสื่อการสอน

.....
.....
.....
.....

1.4 ด้านเนื้อหาหลักสูตร

.....
.....
.....
.....

1.5 ด้านการประเมินผล

.....
.....
.....
.....

1.6 ด้านอื่น ๆ

.....
.....
.....
.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวแพรวพรรณ บุญฤทธิมนตรี
เกิดวันที่	1 มีนาคม 2500
สถานที่เกิด	อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่อยู่ในปัจจุบัน	125/16 หมู่บ้านงามวงศ์วาน 1 ถนนติวานนท์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2515	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีบูรณวิทย์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2517	มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาการเลขานุการ โรงเรียนพาณิชยการสามเสน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) การเลขานุการ วิชาเขตพาณิชยการพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมศึกษา (ปม.ช.) การเลขานุการ วิชาเขตพาณิชยการพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2529	ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (คป.) วิทยาลัยครุจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2522	โรงเรียนครูฝึกพาณิชยการ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2524-ปัจจุบัน	วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

**การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระษะสัน
ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร**

บทคัดย่อ

ของ

แพรวพรรณ บุญฤทธิมนตรี

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่**

พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສັນ ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน คือด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສັນ ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอน ประเภทวิชาที่สอน และสถานที่ทำงาน ตลอดจนเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສັນ ของอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ประชากรทั้งหมดที่เป็นอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง รวมทั้งสิ้น 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສັນโดยรวม และรายด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านสื่อการสื่อนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສັນโดยรวม และรายด้านผู้สอน ด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านเนื้อหาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยະສັນโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีประเภทวิชาที่สอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันโดยรวม และรายด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านสื่อการสอน และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานสอนวิชาชีพพระยะสันโดยรวม และรายด้านผู้สอน ด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในด้านเนื้อหาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะว่า ควรที่จะมีงบประมาณสนับสนุนการจัดการฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และเพิ่มค่าตอบแทนให้ครู และควรมีการจัดวิทยากรภายนอกมาให้การบรรยายแก่นักศึกษาวิชาชีพพระยะสันด้วย

A STUDY ON THE OPINIONS TOWARDS TEACHING PROBLEMS OF THE
SHORT-COURSES CURRICULUM INSTRUCTORS AT POLYTECHNIC
COLLEGES IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

PRAEW PAN BOONYARITMONTRI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1996

The purposes of this study were to investigate the opinions towards teaching problems of the teachers teaching vocational short courses at Polytechnic Colleges in Bangkok in 5 areas, which were instructor, student, teaching aid, curriculum, and evaluation. The study also intended to compare the opinions towards teaching problems differentiated by sex, age, educational level, teaching experience, teaching subjects and workplace, as well as to collect the suggestions concerning teaching the vocational short courses at Polytechnic Colleges in Bangkok.

The samples were 208 teachers teaching at Polytechnic Colleges in Bangkok in 4 Campuses. The Rating-scale typed of questionnaire was used to collect the data. Various statistical techniques such as percentage, $\bar{X}$, S.D., t-test, and F-test were used for data treatment.

Major research findings were as follows:

1. Teachers with different sex, had different opinions concerning teaching problems in teaching vocational short courses, by overall, and by student area, curriculum area, and evaluation area at .01 level of statistical significant difference, whereby the teaching aid area contained .05 level.

2. Teachers, with different age group, had different opinions concerning teaching problems in teaching vocational short courses, by overall, and by teacher area, and teaching aid area, at .01 level of statistical significant difference, whereby the curriculum contained .05 level.

3. Teachers, with different level of educational background, had no different opinions concerning teaching problems in teaching vocational short courses.

4. Teachers, with different level of working experience, had no different opinions concerning teaching problems in teaching vocational short courses.

5. Teachers, with different teaching subject, had different opinions concerning teaching problems in teaching vocational short courses, by overall, and by curriculum area, teaching aid area, and evaluation area at .01 level of statistical significant difference.

6. Teachers, with different workplace, had different opinions concerning teaching problems in teaching vocational short courses, by overall, and by instructor area, and teaching aid area, at .01 level of statistical significant difference, whereby the curriculum area contained .05 level.

7. Teachers at Polytechnic Colleges in Bangkok suggested that budget for training courses for teaching personnels should be provided. In addition, budgets should also be provided for teacher payment and outside lectures for short courses students at Polytechnic Colleges.